

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

76 M. 11 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. KOVO (MARCH) 16 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

CHRS MAR 21 1962

Jonas Valaitis, vadovavęs Vienybės koncerto programai praeitą sekmadienį, kovo 11 d., Franklin K. Lane mokyklos auditorijoje, Woodhavene, publikai pristato leidėją-red. Valę Tysliaviene, kuri pareiškė padėką visiems už atsilankymą. Kartu su koncertu buvo sujungta Juozo Tysliavos akademija, kurios programai vadovavo operos solistė Vincė Jonuškaitė. (Plačiau žiūr. 12 psl.)
J. N. Tysliavos nuotrauka

Nusiginklavimo konferencijai prasidedant

Aštuoniolikos valstybių konferencija nusiginklavimo klausimams svarstyti Genevoje renka dideliame pesimizmo ženkle. Nors trijų didžiųjų užsienių reikalų ministrų ir kalba, kad jie smarkiai darbuosis, siekdami privesti prie ginklavimosi lenktynių sustabdymo, bet jie puikiai supranta tą mižinišką nuomonų skirtumą tarp Rytų ir Vakarų.

Be šių, paskutiniu momentu paaiškėjo skilimų ir Vakarų bloke. Į konferenciją jisai atvyksta be Prancūzijos, kurios prezidentas gen. de Gaulle tiesiog yra pasiryžęs konferenciją boikotuoti, nes jisai nematą jokios galimybės susitarti.

Šitie visi nesutarimai visiškai užtemdo vadinamas neutralias valstybes, kurios, sovietams reikalaujant, bendru abiejų blokų sutarimu, priimtos į konferuojančiųjų sąstatą.

Rytų ir Vakarų argumentai nusiginklavimo diskusijoje yra pasauliui puikiai žinomi. Vakarai reikalauja nusiginklavimo su kontrole. Sovietai irgi sutinka su kontrolės būvimu, bet jų planas vakariečiams atrodo dar nesąs paskankamas, kad galima būtų juo pasitikėti.

Reikalaujami, kad tarptautinė kontrolė ir inspekcija sektų visus nusiginklavimo žingsnius, vakarai nori užsitikrinti, kad jie nebūtų sovietų apgauti, kad neatsitiktų

taip, jog vieną gražią dieną nepaaiškėtų, kad nusiginklavusi tik viena pusė.

Netenka abejoti, kad šitie abiejų blokų planai Genevoje bus linksnuojami per ateinančias savaites. Kad ir neduodami daug šansų susitarti, politiniai stebėtojai betgi skiria reikšmės trečiojo bloko atstovams toje konferencijoje.

Aštuonios valstybės — Brazilija, Meksika, Indija, Burma, Švedija, Abisinija, Nigerija ir Egiptas sėdės prie konferencijos stalo kartu su vakariečių JAV, Anglija, Kanada ir Italija (Prancūzija pati atsimita) ir su sovietinio bloko penkiomis: Sovietų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija ir Bulgarija.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Tie skaitytojai ir klausytojai, kurie pereitą sekmadienį negalėjo asmeniškai dalyvauti Juozo Tysliavos akademijoje, mintyse pagerbė jo talentą gražiai rašyti ir puikiai kalbėti. Dar gyvam esant, Tysliavos kūriniai buvo gausiai dedami į mūsų pavyzdinius literatūros rinkinius. Kompozitoriai juos naudojo savo kūriniams — tiek muzikalūs buvo Juozo dainuojančios sielos parinkti mūsų kalbos žodžiai! — Muzika, muzika, amžinas valsas... Sieloje dulkių nešiot nemoku! — Vieną po kitam galime kartoti Tysliavos eiles, ir jos vis nepabosta, jos vis gyvos ir gražios, vis ką tai giliai paliečia lietuvių širdyje.

Esu paskutinis prūsas — Tysliava mėgo sakyti. Kitais žodžiais, kitoniškas. Ir jis buvo kitoniškas. Jis žinojo, kad kitoniškas. Tai genijų privilegija būti kitoniškais!

Bet jis norėjo, kad ir jo broliai lietuviai taptų kitoniški: kad iš Suvalkijos lygumų, iš samanotų pirkelių išeitų į didmiesčių Paryžius, kur kitoki mūrai ir bokštai, kur mašinos, technika, mokslas.

Amerikoje apsigyvenęs, bet Lietuvos pilietybės niekad neišsižadėjęs, nuo 1933 metų paėmė redaguoti, o nuo 1940 m. ir leisti seniausią pasaulyje lietuvių laikraštį Vienybę, kurią pirmiau redagavo aušrininkas J. Andziulaitis, didelis lietuviškos knygos mylėtojas kun. A. Milukas, poetas Macys-Kėkštas, Kudirkos už lietuviškų knygų leidimą pagirtas Petras Mikolainis, Tumo-Vaižganto gabiu savamokslu pramintas J. O. Širvydas, ir kiti. Vienybėje buvo spausdinami vysk. A. Baranausko raštai ir joje bendradarbiavo: dr. Basanavičius, dr. Šliupas, dr. Kudirka, dr. K. Grinius, dr. Pietaris, prof. A. Janulaitis, A. Vištalis, dramaturgas Fromas-Gužutis, Kazys Puida, Ig. Šeinius, prof. A. Rimka, Matas Šalčius ir daugelis kitų įžymių mūsų vyrų ir moterų, neskaitant ir savo vardus vėliau susitepusių Kapsuko ir P. Cvirkos.

Be abejo, šie istorijos faktai Tysliavą veikė, kaip veikia mus. Vienybė, jis juto, yra tautinės minties liberališkasis laikraštis, kurio pagrindiniu tikslu yra išlaikyti lietuvių gyvą, kad ji, jo žodžiais, žydėtų ir žaliuotų kaip žirnis prie kelio. Bet ir Vienybę leisdamas-redaguodamas, Tysliava

Nukelta į 4 psl.

Tos trečios grupės valstybių vaidmuo šioje konferencijoje kaip tik pabrėžtas beveik lygiagrečiai su ką tik išėjusiu Jungtinių Tautų ekonominiu pranešimu.

Jame gen. sekretoriaus paskirtieji ekspertai iš dešimt kraštų, išstudijavę nusiginklavimo pasėkmes įvairių kraštų ekonominiame ir socialiniame srityje, priėjo išvados, kad nesą jokios abejonės, jog ginklavimui išleidžiamos sumos, jei jos būtų nukreiptos taikingiems tikslams, galėtų nuveikti stebuklus žmonijos gerovei.

Savo pranešime jie nurodo, kad nūdien pasaulis ginklavimuisi per metus išleidžia apie 120 tūkstančių milijonų dol.

Ši suma, beje, sudaro beveik du trečdalius civilizacijoje atsilikusiuose kraštuose metinių pajamų. Septynios iš tų Genevoje posėdžiaujančių aštuonių

vad. neutraliųju kaip tik ir yra toje techniškai atsilikusių kategorijoje.

Todėl ir kyla klausimas, ar šitų aštuonių balsas Genevoje reikš ką nors daugiau už tuos "neutraliuosius" 25 kraštus, posėdžiavusius Belgrade kaip tik tuo metu, kai sovietai perreitalais metais pradėjo savo atominių bandymų seriją.

Nusiginklavimą svarstant, žinoma, iškilis ir atominių bandymų sustabdymų klausimas. Amerika yra pareiškusis, kad ji planuojanti pradėti atmosferinius bandymus balandžio pradžioje.

Suprantama, jei šitai būtų įvykdyta, Chruščėvas tai palaikytų geru pretekstu konferencijai nutraukti. Tik dabar kyla klausimas, ar Amerika ir vėl suteiks progą Sovietų Sąjungai pasirengti naujiems bandymams naujų nusiginklavimo pasitarimų priedangoje.

Lietuviai Kalifornijoje

Vladas Bakūnas

Lietuviškųjų visuomeninių namų Los Angeles mieste steigimas pastatė tam tikrą "sieną" tarp Bendruomenės apylinkės ir tautininkų. Bendruomenės pastangų išdavoje atsirado Lietuvių Namai arba, kaip jie oficialiai vadinami, Kalifornijos Lietuvių Bendruomenės Centras, ir kiek vėliau — tautininkų suorganizuoti Tautiniai Namai.

Lėšų abiejų namų pirkimui telkimo vąsus buvo sukėlęs gana karštųjų nuotaikų, kurios tam tikra prasme nėra atvėsusios ir dabar. Tai, savaime aišku, turėjo padaryti įtakos ir platesnėje visuomenėje, kuri lyg ir "skilo" — viena dalimi nuėdama su bendruomenininkais ir kita dalimi — su tautininkais.

Patys tautininkai bendruomenės apylinkės veikloje iki šiol nedalyvavo. Todėl visai pateisinamas bendruomenin-

kų nustebimas, kai neseniai įvykusiame (vasario 25 d.) bendruomenės apylinkės metiniame susirinkime pasirodė visa vietinė tautininkų "valdžia" — su svečiu J. Bachūnu priešakyje, Mažeika, dr. Jurkūnas, Aleksandriūnas, Skirmantas ir visa eilė kitų žinomų vietos tautininkų veikėjų, iki tol nedalyvavusių Bendruomenės veikloje, susimokėjo solidarumo mokesčių ir dalyvavo naujų apylinkės valdomųjų organų rinkimuose. Vienas jų, dr. J. Jurkūnas, išrinktas ir į naują apylinkės valdybą.

Po šitokio netikėto tautininkų pasirodymo Bendruomenės susirinkime, be abejo, teko girdėti ir įvairiausių komentarų: esą, jie norėję pasirodyti J. Bachūnui, kad Bendruomenės veikloje dalyvauja; kad, neįgami Bendruomenę, neteko nelaimėjo; kad jų įsi-

jungimas į Bendruomenę reiškia naujo kello (tautininkų veikloje) pradžią. Kai dėl J. Bachūno, jam reiktų pasakyti, kad, jei čia kalbama apie tautininkų dalyvavimą Bendruomenėje, tai tik dabar, jam, J. Bachūnui matant, ta kryptimi jų buvo padarytas pats pirmasis žingsnis. Visa kita — parodys laikas.

Los Angeles lietuvių demokratų klubas, jau virš metų amžiaus, labai mažai tarsi reiškęs lietuvių visuomeniniame gyvenime, naujojo to klubo pirm. Vyt. Buroko pastangomis, daro parengiamuosius žygius platesnei veiklai. Paskutinėmis dienomis Vyt. Burokas turėjo pasikalbėjimų su visa eile asmenų, ieškant būdų ir priemonių klubo veiklą suaktyvinti. Vasario 4 d. Vyt. Burokas su žmona dalyvavo Biltmore viešbutyje surengtame demokratų veikėjų bankiete, pavadintame F. D. Roosevelt pietų vardu, kurin bilietai kainavo po 25 dol. vienam asmeniui.

Vyt. Burokas yra jaunosios kartos atstovas, prieš keletą metų UCLA universitete baigęs ekonominius mokslus, profesijai pasirinko prekybos sritį. Pradėjęs paprastu tarnautoju didžiulėje J. C. Penney Co., jis per porą metų padarė nepaprastą pažangą ir karjerą — šlandien jis jau yra net kelių skyrių vedėju, kurio žinioje ir atsakomybėje yra didelis skaičius tarnautojų ir prekių už artį milijono dol. vertės.

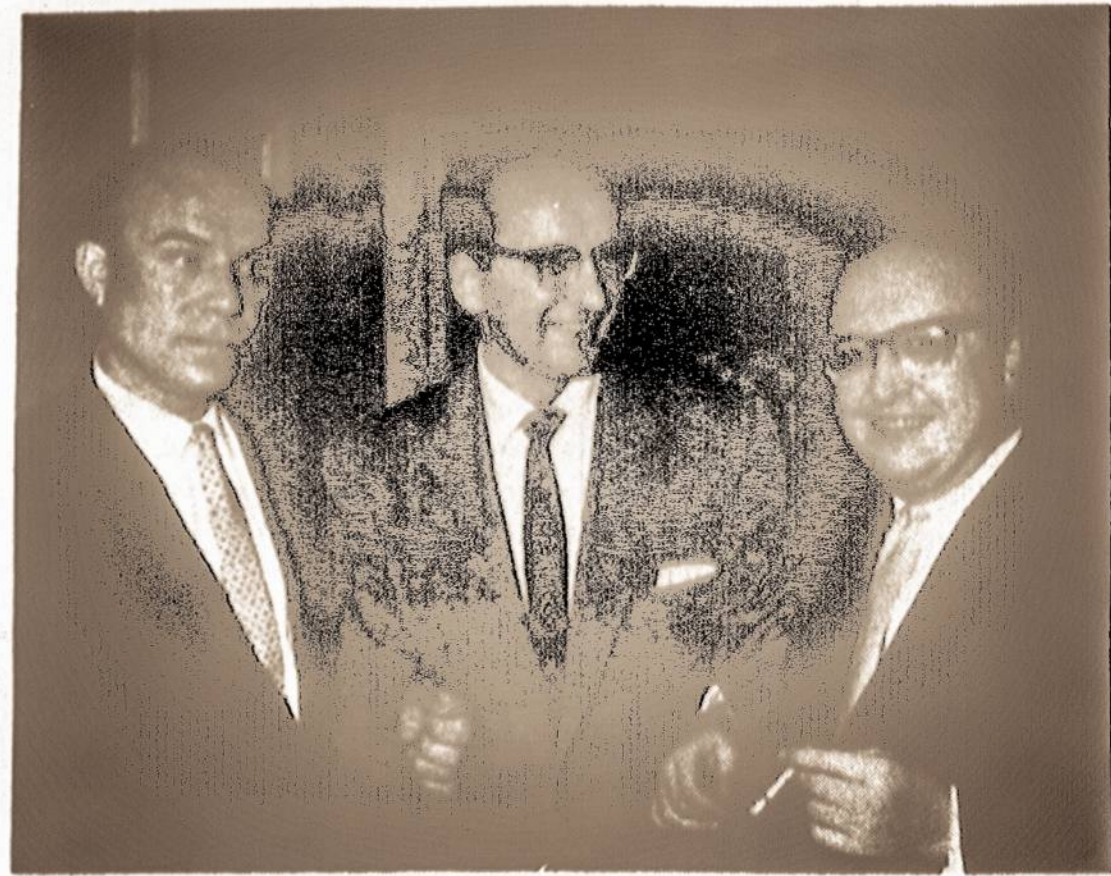
Los Angeles lietuvių demokratų klubą atstovauti Amerikos Lietuvių Tarybos vietiniame skyriuje įgalioti Al. Šimkus (Šimkevičius) ir Vl. Bakūnas.

Kovo 3 d. Los Angeles Tautiniuose Namuose įvyko svečio iš Vokietijos — V. Banaičio pranešimas apie padėtį Lietuvoje. Publikos prisirinko gana daug, nes, suprantama, kiekvienas nori apie Lietuvą išgirsti ko nors naujo. Juo labiau, kad V. Banaičis buvo išgarsintas kaip nepaprastai daug žinąs apie padėtį Lietuvoje. Ar publikos į jį dėtos viltys pasiteisino, sunku pasakyti. Vienas, atidžiai išklausęs V. Banaičio pranešimo, pareiškė: "... nieko naujo nepasakė. Gal tik kiek plačiau ir vaizdžiau nušvietė tai, kas Lietuvos gyvenimu besidomintiems jau buvo žinoma".

Ta pačia proga teko girdėti ir apgalvestavimų, kad, pvz., VLIKo Vykdomosios Tarybos pirmininkui Glemžai viešint Amerikoje, nebuvo sudaryta sąlygų jam apvažiuoti bent didesnės Amerikos lietuvių kolonijas su pranešimais.

Manoma, tai tai neabejotinai būtų buvę labai gera priemonė pakreipti daugiau visuomenės dėmesio Lietuvos laisvinimo veiksniams, o taip pat Glemžai galėjęs labai tinkamai nušviesti ir Lietuvos padėtį.

Los Angeles lietuvių šv. Kazimiero parapija, minėdama Lietuvos globėją šv. Kazimierą, kovo 4 d., savo salėje surengė, dar vieną lietuvišką šventę, praėjusią tokiu pat dideliu pasisekimu, kaip paprastai jau čia eilė metų būna. Šventės koncertui, kurį sveikinimo žodžiu pradėjo klebonas kun. J. Kučinn-

Studijų dienų draugai po daugelio metų susitinka Los Angeles, Cal. Iš k. į d.: Pašakarnis, Alg. Gustaitis ir V. Banaičis. L. Kančiausko nuotrauka

V. Banaičio pasisekimas Los Angeles

Kovo 3 d. Los Angelėje, Calif., net pusvalandžiu prieš paskaitos pradžią į salę pradėjo rinktis žmonės. Prieš prasidedant paskaitai buvo išparduotos visos Los Angelėje buvusios pardavimui V. Banaičio knygos "Raudonieji viduramžiai", 10 egz.

Pilnutėlei salei prisirinkus, žodį tarė Valterius Banaičiui pagerbti Komiteto pirm. Ant. Mažeika, Pakvies-tas prabilė J. Bachūnas, Alg. Glažė, Mažosios Lietuvos Draugijos Los Angeles skyriaus pirm., supažindino su V. Banaičio asmenybe.

Nuo pirmo sakinio iki pačios užbaigos Valterio Banaičio paskaita buvo labai įdomi, gerai paruošta, plačiai apgalvota, turininga, įdomi, gausi faktais, žiniomis.

Aplė dvi valandas trukusį paskaita dėmesingai sukaupusi laikė plačią klausytojų auditoriją.

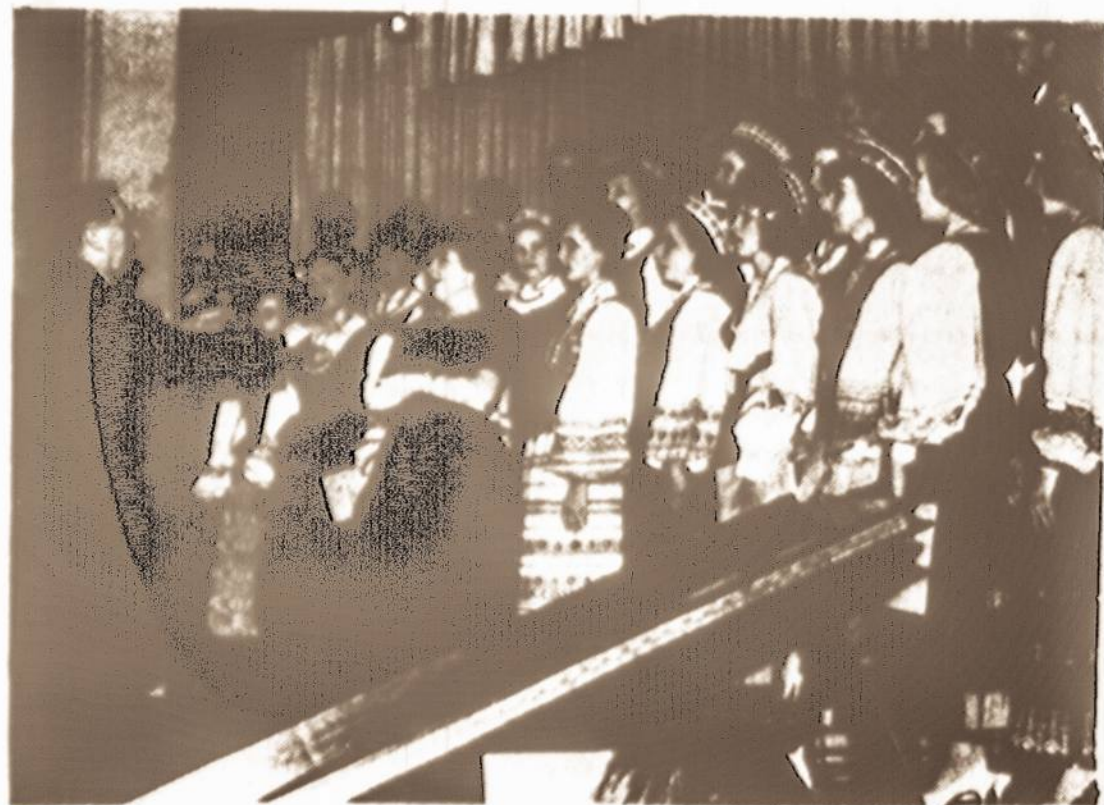
Po to vyko paklausimai, kuriuos Banaičis įdomiai atsakinėjo.

Sekančios dienos rytą Banaičis su savo po Ameriką globėjais Bachūnais išskrido į Omahą, Nebr., kur paskaita įvyko kovo 4 d. Iš ten keliaus po kitas lietuvių kolonijas.

Banaičio paskaitų tvarkaraštis jau skelbtas visų spaudoje. Šiūliau pasiklausyti Valterio Banaičio. Pageldautina, kad kelioms po Ameriką užsi-baigus, V. Banaičis išleisų knygą. Būtų dar geriau, kad prie jų pridėtų ir tos savo kelionės įspūdžius.

Valteri, geriausias Tau sėkmės!

ALG. GUSTAITIS

Los Angeles, šv. Kazimiero dienoje lietuvių parapijos salėje koncertuoja solistė J. Ljustikaitė su parapijos choru. Diriguoja muzikas B. Budriūnas. L. Briedžio nuotrauka

TEŠIAME daugiau kaip 100 metų didindami dividendus

NAUJAI

PAKELTI IŠMOKĖJIMAI

4% PER METUS

3 3/4% reguliariai

Dividendo plus 1/4% specialaus priedo taupomosioms sąskaitoms pastovioms daugiau kaip keturis metų ketvirčius. Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais pradedant sausio 1, 1962 paremti nuolatiniu patenkinamu pelnu.

DIVIDENDAI MOKAMI NUO ĮDĖJIMO DIENOS
Apskaičiuojama pilnais metų ketvirčiais.

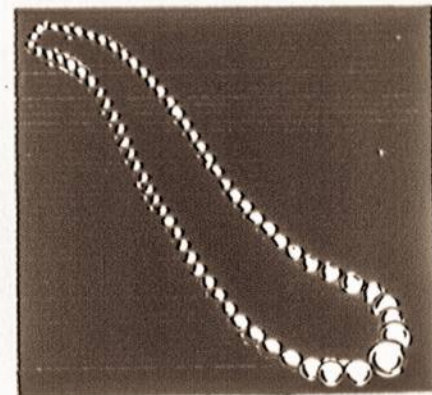
THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A Mutual Bank "... where your money works only for YOU!"
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Brooklyn, N. Y.
Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office:
Hicksville Road and Jerusalem Avenue
Opposite Holiday Park Shopping Center
Massapequa, N. Y.

GINTARAS
Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd, IND subway iki Roosevelt Ave, IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

Los Angeles lietuvių skautai kovo 18 d., sekmadienį, šv. Kazimiero par. salėje ir kitose šalutinėse patalpose bei kieme, rengia Kazuko mugę, kurios parengiamuose darbuose dalyvauja skautų ir skautų tuntai bei skautai akademikai.

Pernai čia jų surengta mugė praėjo nelauktai gražiu pasisekimu, patraukė didelio visuomenės dėmesio, o to pasėkoje liko keltos šimtinės, taip reikalingos skautijos darbai. Nemažesnio dėmesio parodykime ir šiais metais — kilkime į Kazuko mugę kovo mėn. 18 d.

Los Angeles lietuvių Kultūros klubas rengia paskaitą kovo 17 d. Lietuvių Namuose, 7 v. vakare. Prelegentė muzikė Giedra Gudauskienė, paskaita "Lietuvių liaudies dainos ir jų įtaka į mūsų kompozitorių kūrybą". Paskaita

Lietuviškoje Chicagoje

Balfo Chicagos apskr. 1962 m. išrinkta valdyba: kun. dr. A. Juška - pirm., V. Šimkus ir A. Gintneris - vicepirm., J. Daukus, išd., P. Šilas - sekr., Seičikas, Semėnienė, Kerulis, Morkūnienė, Simokaitienė, Mažsimas, Bernotas, Banys, Šantaras, Arstikys, Sabalys, Rožanskas, Vepstas, Dirkiš, Kareiva ir Miklovas - nariai. Revizijos komisija: Repšys, Petrauskas ir Grauzinis.

Vargonininkų S-gos 50 m. sukaktis sukanka šiemet. Ta proga Amerikos Liet. Romos Katalikų Vargonininkų S-ga birželio 3 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje ruošia sukakties minėjimą. Įvyks didelis koncertas, nes jame dalyvauti ruošiasi daug parapijos chorų ir solistai.

Dr. P. Daužvardžiui, Lietuvos konsului Chicagoje, ryškesnių organizacijų atstovai šiemet kovo 18 d. Jaunimo centre rengia pagerbimo vakarienę su koncertine dalimi jo 35 metų konsularinės tarnybos ir 35 m. konsulavimo sukakties proga Chicagoje.

Montesori priemonių paroda ir židinėlio vaikų darbai išstatyti kovo 31 d. Čiurlionio galerijos salėje, Jaunimo namuose.

Naujų talentų koncertas įvyks kovo 25 d. Jaunimo centre, o ju patikrinimas įvyks kovo 18 1:30 val. p. p. Jaunimo namuose.

Komisija Armonienės knygai paskleisti

„Palik Ašaras Maskvoj“ knyga vaizduoja neįtikėtiną sovietų sistemos žiaurumą, ir labai gerai parašyta. Ją turėtų perskaityti kiekvienas amerikietis“, rašo Clevelando Plain Dealer knygų kritikas Snyder.

Tai bene trumpiausias ir tiksliausias Barboros Armonienės išgyvenimų apibūdinimas.

Deja, didieji Amerikos žurnalai ir dienraščiai šią knygą per mažai paminėjo. Reklamai spaudoje pinigai nebuvo mestai. Politiniams ir diplomatinėms sluogsniams „Palik ašaras Maskvoj“ yra beveik nežinoma. Ginklas prieš komunistinį melą, provokaciją, sukrautas sandėliuose, neatneša naudos.

Atsižvelgdama į prieškomunistinės propagandos menkumą amerikiečių spaudos puslapiuose, norėdama kongresmanus, senatorius, Jungtinių Tautų (ypač naujai susikūrusių valstybių) atstovus ir kultūrinės įstaigas supažindinti su sovietinio žiaurumo

Vilniaus Krašto Liet. S-gos šalpos sekcija šiemet kovo 3 Vyčių salėje surengė blynų vakarienę. Tikslas sutelkti lėšų šalpai. Į vakarienę gausiai atsilankė skyriaus narių su šeimomis ir svečiais.

D. Žirgulytė ir Z. Mikšys išvyko į Prancūziją studijoms: **Žirgulytė** prancūzų kalbos gilinti, o Mikšys - teatro režisūros studijoms.

Dail. B. Murinas šiemet kovo 17 d. Čiurlionio galerijos - Jaunimo namuose ruošia savo kūrybių parodą. Bus išstatyta 60 akvarelių ir aliejaus kūrinių.

Motinos dienos koncertas šiemet įvyks gegužės 12 d. Chicago Aukšt. Lit. Mokyklos Motinų klubas. Koncerte dalyvaus solistai: St. Baras ir D. Stankaitytė ir Dainavos ansamblis.

C. Kinčinitė, Town of Lake verslininkų Kinčinų duktė, kuri keliauja aplink pasaulį, šiomis dienomis lankosi Indijoje - New Delhi.

J. P. Varkala, Certified public accountant Chicagoje, 2401 W. 63rd Street, savo partneriu priėmė William F. Zwit.

Simo Velbasio baletų studijos mokiniai dalyvaus lietuvių rengiamam „Alda“ operos pastatyme.

faktais, susidarė iniciatorių grupė. JAV LB centro valdybai pritarus, sudaryta komisija Armonienės knygai atidaryti duris pas tuos žmones, nuo kurių priklausau JAV politinio gyvenimo formavimas.

Pradžioje komisija numato pirkti 1000 knygų ir jas išsiuntinėti. Nuo lietuviškos visuomenės dosnumo pareis šio antikomunistinio ginklo išpopuliarinimas. Kiekvienas lietuvis kviečiamas vajuos taltkon. Ir nedidelė auka duos didelius rezultatus. „Palik ašaras Maskvoj“ JAV LB knygos fondo komisijoje yra: L. Prapuolenis, pirm., inž. V. Adamkavičius, vicepirm., J. Vaičiūnas, sekr., agr. J. Bertušius, fin. ved., ir nariai: dr. Stp. Biežis, dr. K. Drangelis, prel. Myk. Krupavičius, inž. V. Naudžius, Alicija Rūgytė, adv. R. Skipitis, Val. Šimkus.

Aukos siunčiamos: J. Bertušius, 2642 W. 15th St., Chicago 8, Ill. arba St. Anthony Savings & Loan Assn., 1447 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill. Acc. No. 17506.

Lietuvos Gen. Konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis, kuriam kovo 18 d. Chicagoje rengiama pagerbimo vakarienė. Nuotraukoje dr. Daužvardis matomas viename skautų pobūvyje, Chicagoje. Iš kairės vyr. sktn. Zalskienė, dešinėje Konsulo žmona J. Daužvardienė. V. Noreikos nuotr.

Paskaitos II Kultūros Kongrese

Tebevykdant pasirengimus II Kultūros Kongresui, kuris šią vasarą įvyks Chicagoje, jau yra paaiškėję, kad Istorijos sekcija yra numačiusi visą eilę paskaitų apie Šiaurės Amerikos lietuvių ateivių 100 metų veiklą, kaip ji įamžinta ir ką reikia daryti, kad jos pėdsakai nedingytų.

Meno sekcijai vis dar neįmanoma surasti vadovo. Atsištatydino A. Kurauskas, o dabar tą patį padarė ir dail. A. Valeška, pareikšdamas, kad jam nepatinka dabartinio komiteto struktūra ir darbo metodai.

Apie lietuvišką švietimą JAV Kongrese paskaitą skaitys J. Ignatonis, o Kanadoje - Tėvas J. Borevičius, SJ. Inž. dr. J. Gimbutas skaitys apie lietuvių liaudies architektūros palikimo klausimus, o A. Tamulynas - apie dabartinės sportinės veiklos gairių pritaikymą prie naujos metodikos.

Monografijai leisti komitetas pranešė, kad jau išėjo iš spaudos kun. A. Miluko monografija. Su dail. J. Juodžio viršeliu, spausdinta Liet. Enciklopedijos spaustuvėje Bostone, knyga turi 384 psl. Šiuo metu ta knyga jau išsiuntinama prenumeratoriams. Kiti, kurie norėtų ją įsigyti, gali kreiptis į V. Mingelą, 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich. Knygos kaina \$6.

Dail. Br. Murino darbas „Saulės atokaitoj“ (allejus). Tai vienas iš dailininko piešinių, kurių bus išstatyta jo parodoje Čiurlionio galerijoje Chicagoje.

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

Agentūra siuntiniams į Lietuvą ir kt kraštus.

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per pašta

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.
Stiklinis baras, viena gražiausių užėigų

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

Ofseto spaudos darbai

KREIPKITĖS Į

VIENYBĖ

Moderniškiausiomis mašinomis spaudai paruošiamos:

* BROŠIŪROS * BIULETENIAI * KATALOGAI
* KNYGOS * ILIUSTRUOTOS PROGRAMOS IR KT.

Foto reprodukcijos

192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.
Tel. AP 7-7257

VIENYBĖ The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y. Telephone: APplegate 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N.Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

MES VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Atkelta iš 4 psl.

ėjo savo, jam vienam būdingu nepriklausomu keliu. Jis buvo modernistas mūsų poezijoje. Buvo modernistas ir mūsų laikraštijoje: Vienybę padarė išauklėjo visiems lietuviams modernaus amžiaus moderniškų laikraščiu.

Tysliavos jau neturime. Neberašo jis savo taiklių gyvenimo pastabų. Nuo estradų nebegirdime jo uždegančių žodžių, bet jis mums paliko testamentą-laikraštį Vienybę. Jam mirus, laikraščiu teko pasidairyti kelio. Ir rado daug žadantį: laikraštį leisdaguos lietuviškos moterys: velionio našlė Tysliavienė ir žurnalistė S. Narkėliūnaitė (galima sakyti, vilnietės). Vyrai džentelmenai joms, aišku, nuširdžiai padės. Moterys gi joms padės vyrams įrodyti, kad ir moterys sugeba laikraštį tinkama aukštuma vairuoti, kaip vyrai. Talkins ir jaunimas Tysliavo sūnaus asmenyje. Visų mūsų (visuomenės) svarba didelė. Ką, pavyzdžiui, būtų nuveikęs Šekspyras ar Beethovenas Vytauto Didžiojo Lietuvoje? Juk ten nebūtų buvusios visuomenės jiems supracasti ir įvertinti.

Todėl pirmyn, visi, sena Vienybės kryptimi naujais keliais į ateitį!

Skaitytojai apie Vienybės priedą

Prisidėdami savo doleriu ir daugiau prie Vienybės priedo "New Yorkas-Vilnius ir atgal", skaitytojai savo laiškuose dar pridėda ir savo komentarus, kurių būdingesni čia patiekiami: ...Kellonės į Lietuvą aprašymą skalčiaus su susidomėjimu, nes nušvietė nežinomus dalykus. Pridedu išlaidoms padengti.

K. SILINIS
Cleveland Hts., Ohio

S. Narkėliūnaitės rašinys vertas nežinau kiek dolerių, tad jaučiuosi neįaukštai prisidėdamas savo kuklią paramą. Sėkmės ir išvermės Jūsų sunkiame darbe.

MARIJUS KATILIŠKIS

...Sirdingai ačiū už tą, kad ir mažą, bet, jeigu galima taip išsireikšti, autentišką žilpsnelį žinių ir vaizdų iš Vilniaus krašto.

Žinoma, vaizdas, toli gražu ne vispusiškas, bet mes žinome ir suprantame kodėl. Pridedu prie spausdinimo išlaidų.

MARIJA KREGŽDIENĖ
Brooklyn, N. Y.

Dėkoju Salomėjai Narkėliūnaitėi už paprastą, nuosirdų ir įdomų savo kėlionės į amžinąjį Vilniaus miestą aprašymą.

ANTANAS RŪKAS
Vilniaus mylėtojas
Chicago, Ill.

Vienybės priedą su S. Narkėliūnaitės kėlionės į Lietuvą aprašymu ir nuotraukomis

buvo miela pasižiūrėti ir paskaityti. Pridedu prie spausdinimo išlaidų.

A. BORTKEVIČIENĖ
Woodhaven, N. Y.

...Siunčiu grynais už padidintą, labai įdomų Vienybės numerį. Daug linkėjimų.

TĖV. T. ŽIŪRAITIS, OP
Oxford, Mich.

...Skalčiaus, džiaugiausi ir pamiršt negaliu visos Tavo kėlionės "New Yorkas-Vilnius ir atgal". Sirdingai ačiū.

PR. SILBELUS
New Haven, Conn.

...Dėkoju už gražų red. S. Narkėliūnaitės kėlionės aprašymą. Ypatinai man buvo įdomu ir miela skaityti apie Vilnių. Aš prisiminiau tas dienas, kai dar maža būdama lakstydavau prie Vilniaus katedros, lipdavau su Mama į Gedimino pilį ir žiūrėdavau į sraunią Vilnelę. Pridedu prie spausdinimo išlaidų. Priedo \$2.

ALDONA ČEKIENĖ
Providence, R. I.

...Siunčiu \$2 už priedą, kuriame S. N. taip gražiai ir vaizdžiai aprašė savo kėlionę į Lietuvą ir atgal. Geros jai laimės!

ROZALIJA PLEDIENĖ
Baltimore, Md.

Ant voko, kuriame buvo įdėta penkinė, brooklynietis Kazimieras Algenis Vienybę įrašė: "Už New Yorkas - Vilnius - Salamianka".

Bendradarbių susirinkimas Vienybėje, įvykęs praeitą šeštadienį. Kalba V. Tysliavienė. Sėdi: (iš k. į d.) Br. Bieliukas, rašytojas S. Jakštas, L. Bieliukienė, U. Bacevičienė ir A. Valvada. J. N. Tysliavos nuotrauka

Juškėnas pyksta...

PRANĖ LAPIENĖ

Tūlas Stasys Juškėnas puola mane Naujienose už tai, kam aš susižavėjau S. Narkėliūnaitės filmais, pereltą vasarą darytais Lietuvoje, ir jos parašytais įspūdžiais.

Nepatinka jam ir kodėl aš gražių žodžių miniu Lietuvos paprastus žemės ūkio darbininkus. Jis tvirtina, kad ten kiaulių šėrėjos gaunančios atžymėjimus, jei kuri kiaulė atvedanti 12 ar 13 paršelių. Panašiai esą su karvių melžėjomis. Kuriai tenka pienin-gesnės karvės, tos primel-žiančios daugiau pieno. Jis nematęs jokių nuopelnų gyvulių priežiūrai, o visa tai pareina nuo pačių gyvulių malonės.

Nežinant, ar Juškėnui kada nors teko karves melžti ir klaules šerti, ar iš viso jam yra tekę iš arti matyti gyvulių ūkį, ginčytis nepatogu, ypač, kai žmogus sakosi gyvenęs praeitimi. Neaišku ir kokia praeitimi.

Perverčiau mūsų enciklopediją, vardyną ir žinyną, bet taip ir nesužinojau kokio rango esama to pikto žmogaus. Tai gi kalbėsiu kaip su saulygiu.

Žinau, gerbiamas Juškėnai, kartą viešėdama Lietuvoje buvau pasisūliulus ūkininko dukteriai padėti karves melžti. Ir patikėklai man: nė vienos jų nepajėgiau tinkamai pamelžti, kai tuo tarpu ta mergaitė net kelias jų tuo pačiu laiku sudorojo. Tada jau nebe lietuviškai, o amerikoniškai pagalvo- jau: O Boy! jei reiktų iš šito darbo duoną valgyti, pražū- čiau".

Toj mūsų mažoj Lietuvoj visokių "stebuklų" būta. Kartą teko kalbėti su buvusiu selmo atstovu ir dar nuo ūkininkų išrinktu, kuris man tvirtino, kad Lietuvoj jam nebuvo tekę matyti vaiko dirbant iki Hitlerio atėjimo! O kada bandžiau aiškinti, kad su sniego nutirpimu iš pradžios mokyklų labai vaikų praretė- davo, vieni išėdami tėvams į talką, kiti kitiems persisam- dydami piemenimis, jis akis išplėtęs ginčijosi...

Klausai dar mane, ar aš neskaityti Lietuvos laikraščių, kur esą, semiuosi žinias apie darbininkų gyvenimą. Ne, iš Lietuvos laikraščių neskaityti ir kaltas dėl to pats gerbiamas Juškėnas su draugais,

kurie man iki šiol tvirtino, kad tuose laikraščiuose teat- spindis Maskvos veidas. Kas mums apie Maskvą žinotina, Amerikos spauda informuoja. O ką žinau apie Lietuvą, žinau iš laiškų. Labai plačiai susirašinėju su Lietuvoje ir kitose sovietų valdomose val- stybėse gyvenančiais liet- viais. Yra jų buvę ir Sibire po 8-10 metų, yra įsidarbinusių kolūkiuose ir kitur. Iš jų su- žinau kas iš jų į dieną išdir- bą po kelis darbdienus, ir kas iš jų neveikia ne vieno. Tai pareina nuo žmogaus įgudimo tame darbe, nuo jo amžiaus, sveikatos ir, žino- ma, nuo jo užsispyrimo. Iš tų pačių kolūkiečių girdžiu ir kas kokius už ką atžymėjimus gauna.

Dėl šito, tad skaitydama Narkėliūnaitės įspūdžius, aš mačiau prieš savo akis ne tik jos tą dėdiną, pirmūnę kar- vių melžėją, kietomis, kaip padas, rankomis, bet mano akyse tada išsiriklavę stovėjo visi man brangūs žmonės, gy- veną iš panašių darbų, ir aš, įbedus pro langą savo akis į Atlanto vandenį, apsišar- jau, nenujausdama, kad viena tų mano ašarų sudrums kai kam ramybę net prie Ramio- jo vandenyno.

Primena man gerbiamas Juškėnas, kodėl jis ir kiti bė- gę iš Lietuvos. Kartą man tai yra buvę aišku, bet su kiek- vienais prabėgančiais metais many kyla vis didesnė abejo-

nė. Sakoma, bendra nelaimė sujungia ir priešus, o Ameri- kos lietuviuose aš nesu ma- čiusi tiek nesantalkos, tiek rietenų, kiek jų čia buvo per paskutinius dešimtis metų.

Maža to, kai iki šiol tai vis buvo daroma per spaudą ir su- sirinkimuose, dabar jau kai kas grasina lįstas į pagrindį kovoti su savo įsivaizduoja- mams priešais. Nelabai nu- stebstima, jei tokie "tipai" kviesis į talką ir pačią šalies valdžią.

Atrodo, kad šis raketų am- žius su jo erdvųjų užkariavimu kai kieno galvoms nepakelia- mas, ypač gyvenantiems gra- žia praeitimi, bet gyvenimas nestovi vietoj, vis lėkdamas į ateitį. Nesuprantu, gerbia- mas Juškėnai, kokia praeiti- mi gyveni, bet kad ir kaip ji būtų brangi, vis dėlto reiktų žvelgti ir į dabartį. Kol dar esi žmogus gyvas, tikrai galima šio to iš gyvenimo pa- simokyti.

Nuosirdžiai patariu ati- džiau perskaityti ir Narkėliū- naitės įspūdžius, ir nebijoti pavartyti Lietuvoj išėjusios kūrybos leidinių, pasekti savo brolių darbus. Esu tikra, kad įsitikinsi, jog ne visa tai pa- daryta, okupantui raginant ar Sibiro grasinant.

Man atrodo, nederėtų ir tyčiotis iš ten likusių žmonių, anei jų įtarinėti nesąžiningai parelgas einant, kad ir kalbant apie jų gaunamus atžymėj- mus.

Vladas Bakūnas, Vienybės korespondentas Los Angeles, Calif., ir Antanas Varnas, New Yorko lietuvių demokratų vadovas, kalba- si bendradarbių suvažiavime praeitą šeštadienį.

Kodėl visuomenė nei mur-mur?

Red. pastaba: kadangi šio rašinio atspausdinimo nesulaukta Dirvoje, jis dedamas Vienybėje.

Br. Railos laiško (Dirvoje, nr. 25) skystumą vaizduoja įrodymų skurdas ir darymas iš merginos vyro ("Salomonas Narkeliūnas"), iš Salomonės ponios ("ponia S. Narkeliūnaitė"). O ką reiškia "šventas akumas, psichofiziologiskai sumišęs masifantazavimas"? Jei Railos ad hominem stilium paseksime, jis čia "nedženteloniškas ignorantas", kokius klausimus išspręsimė?

Matyti, iš Dirvos išsibodėtas Raila dar vis tebevyksta ant Tysliavos, kad šis jo nepriėmė į Vienybę, nes pasakoja, būk "pastaryjų poros metų tarpsniu" Vienybėje skelbta "ne kvalifikuotos etikos ir tono" rašalai. Mintin šauja Esopo pasakėčia apie asilą, kuris, išgirdęs Liuto mirtį, atbėgo ir drąsiai — laivomui apyrė!

Tysliava atsikirsti juk dabar negali. Visai ne psichofiziologiskai sumišęs masifantazavimas yra pasakyti, kad Railal neužtektų 123 arklų pajėgos pasivytį Tysliavą rašytoju — žurnalistu.

Raila iš piršto laužia "ką A. Šalčius anuomet Darbe aišlė, šiandien Vienybė ir Salomėja Narkeliūnaitė jau vykdo". Ką? Nė neklauskite! Railalilai įrodymų nereikalina — jį inspiruoja psichofiziologiskos būtybės iš dausių, kurios iš šalomėjų daro Salomonus, iš panelių ponias. Jis stebisi, kad visuomenė nei mur-mur čia nei su juo! Visuomenė, matyt, išmintingesnė negu per daug akylas Raila.

Dirvos skaitytojų informacijai (gal ir Raila ją supras?) — dabartinė Vienybės redakcija prisilaiko 1961 m. lapkričio 25 d. VLIKo posėdyje dr. D. Krivicko pareiškimų dėl kultūrinio bendradarbiavimo, Lietuvos pažinimo ir skaitytojų informavimo. Bendradarbiavimas, sakė, neįmanomas. Dabartinės Lietuva pažinimas esąs "genu paini ir sunki problema kuriai reikia glesnio ir visuotinesnio žvilgsnio". Informacija, taip pat, sudėtingas dalykas: reikia nukirsti okupanto melą iškelti tiesą. Pavyzdžiui, sakė, kurlamąja pramone galima pasidžiaugti, bet sykiu nepamiršti, jį kurlama okupanto tolesnei okupacijai, ne tautos interesui. (Asmeniškai manau aukštai gerbiamas V. Rostas, rodos, šios linijos savo

atitinkamuose straipsniuose laikėsi). Dr. Krivickas baigė, sakydamas, mūsų propoganda turinti būti apgalvota, metodiška, taikli ir paveikianti.

1961 m. gruodžio 29 d. skyriuje MES buvo rašoma: "Jei seniai būtų įvykdyta praėjusios VLIKo sesijos rezoliucija III (dabartinės Lietuvos gyvenimo faktų aiškinimas), nebūtų reikėję rezoliucijos II (kultūrinių mainų reikalai). Pasiūnekėjimai apie kultūrinius mainus eina kreiva vaga, nes vis kišama 'organizacijos'. Visiems aišku, organizacijos čia ir Lietuvoje niekuo apsimainyti negali, nes kokie gi mainai gali būti su čigonu? Bet taip aišku, kad Amerikos lietuviai aistringai nori patirti, kas gi iš tikrųjų Lietuvoje dedasi, kas tiesa, kas propaganda — mūsų ir aniškė".

Būtų įdomu patirti, kuriuose šiuose žodžiuose Raila rastų atramos savo priekaištui, buk Vienybė dabar vykdanči Šalčiaus siūlymus?

Žodis ir dėl S. Dirmanto priekaišto apie perdėtą optimizmą straipsnyje apie Dniepro-Baltijos jūro vandens kelią (senąjį Oginskio kanalą). Mūsų apauda Lietuvoje bendradarbių neturi (ir negali tinkamų turėti). Turi nerstis tenykščiais šaltiniais. Juos galima pavynti sava bovelna. Tada, jie nebus šaltiniai išvadoms ir aktyvūs mūsų visuomenės brandumui: Lietuvoje visuomenę auklėja Niunkos, o čia auklės "niankos".

Apie vandens kelią, rodos, jau rašė Dirva? Rašė (tarp kitų) ir prof. S. Kolupaila Drauge (1961.12.9). Jis sakė: "Mūsų nuomone, Lietuvai ne tiek svarbus perkamas į Dnieprą, kiek Nemuno užtvankų statyba. Nemuno slėniai pavirs ežeru, bus panaudota maksimumas energijos, kuria mūsų šalis neturtinga, pakils laivyninkystė, vandens sportas. Tai bus naudinga Lietuvos ūkiui ir jo pažangai. Todėl pritariame sumanymui, kad ir be fanfarų."

Vienybė persispausdino R. Budviečio straipsnį iš okupuotos Lietuvos propaganda permirktos spaudos, kaip yra, tik su savo paaiškinama pastaba, nes redakcija pasitiktį savo skaitytojų subrendimu, kaip prof. Kolupaila pasitiktėjo, savo žodžius tardamas.

Pacituokime prof. St. Kairį, nepriklausomybės akto signatarą, pasikalbėjime su J. Šal-

či Naujienose, 1961 m. kovą 13 d.:

"Jei galėtumėm objektyviai įsivaizduoti, kiek tauta per vykusias okupacijas, o ypač dabartiniu metu (mūsų pabraukta) parodė beatodairinio pastaukojimo ir savigarbos kovose už laisvę, nustebintumėm miesčioniškus Vakarų reto heroizmo pavyzdžiu!"

"Socialistinis realizmas" heroizmą siekia nuslėpti, raišliški raliavimai prieš "objektyvumą" ir dirmatiški išvedžiojimai apie optimizmus, siekia sudrausti Amerikos lietuviams akivaizdų šaltinių skaitymą ir žinojimą. Ir ten ir čia manoma, kad mūsų visuomenėi reikia auklių.

Raila mano, mūsų broliai Lietuvoje "dvasiškai dūsta". Mano nuomone, dvasiškai dūsta Raila (gal todėl ir pareiškia, jog lendas į "pogrindį"). Mūsų broliai tėvvyčiai. Ir Amerikos lietuviai ne tik turi teisę, bet ir pareigą žinoti, kas gi Lietuvoje iš tikrųjų darosi. Tikime, perdėtą optimizmą šaltinjuose jį puikiai suvoks!

VYT. ŠIRVYDAS

Iš Paryžiaus

Lietuvos ministeris Prancūzijoje St. Lozoraitis su ponija Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 16 d. Paryžiuje suruošė priėmimą, į kurį atsilankė užsienio reikalų ministerijos valdininkų, parlamento narių ir senatorių, Lietuvai draugingų kraštų diplomatų, politikų, profesorių ir rašytojų. Svečių tarpe buvo Estijos ir Latvijos ministruo K. Pusta ir O. Grosvald ir lenkų ambasadorius K. Morawski su žmonomis, Paryžiaus arkidiecezijos atstovas, Europos Tarybos atstovas, Prancūzijos radio ir televizijos vadovybė, ANCE delegacijos ir Laisvosios tarptautinės Mokslių Akademijos nariai. Priėmime dalyvavo pasiuntinybės patarėjas prof. J. Baltrušaitis, plk. J. Lanskoronskis, pasiuntinybės sekretorius A. Liutkus su žmonomis ir Lietuvos garbės konsulas H. Dubly, o taip pat Paryžiaus lietuvių kolonija su Bendruomenės tarybos pirmininke S. Jokubauskaite-Pagnier ir valdybos pirmininke kun. J. Petrošium.

Paryžiaus lietuvių kolonija Lietuvos nepriklausomybės

Rašytojas Liūdas Dovydėnas, aktorius Vitalis Žukauskas, Jonas Rūtenis, Juozas Valakas Vienybės bendradarbių susirinkime.

MUMS RAŠO:

ALTo reformos reikalu

Daugiausia tuo reikalu susijusių straipsnių tilpo Vienybėje. Konkrečiai ALTo reformos reikalu pasisako paskutiniam Vienybės numery R. Kezys. Jo pareikštai minčiai aš pilnai pritariu, tik norėčiau įnešti mažą pataisą: mano manymu, atskiros viso pasaulio lietuvių politinės institucijos kurti nereikėtų, nes tokia institucija yra VLIKas, o Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kol nebuvo ALB, bu-

vo reikalingas ALTas ir už jo atliktus darbus lenkiame galvas, bet dabar jis darosi visai nereikalingas, nes jis neatstovauja visų Amerikos gyvenančių lietuvių o tik atskiras partijas, kai tuo tarpu nemažai yra nepartinų.

ALB atstovauja visas sroves ir nepartinius, nes durys į lietuvių bendruomenę yra atviro visiems Amerikoje gyvenantiems lietuviams, išskyrus komunistus.

Gyvename atomo ir astronautų amžiuje, todėl ir mūsų veikla dėl Tėvynės išlaisvinimo turi būti dinamiška, veržlesnė ir planingesnė.

Jei tėvas pasensta, sunegaluoja, jis paveda tvarkyti savo ūkį tam darbu pasiruošusiam sūnui, nes jis nori kad jo ūkis progresuotų.

ALTo funkcijas pilnai gali perimti ALB, tik tada reikėtų prie ALB-nės centro valdybos sudaryti politinį skyrių, į jį pakviečiant politikoj nusimanančius žmones. Tuomet tos institucijos išlaikymas būtų ekonomiškėsnis ir vadavimo reikalams aukotojų skaičius būtų didesnis.

Dabar, kol ALTo sekretorius neduos pilno pasiteisinimo dėl padarytų "žygdarbių" prieš mūsų didžiai nusipelnusį bendruomenininką dr. P. Vileišį, reikėtų taikyti siūlomas R. Kezlio sankcijas — nesijusti surinkty pinigų ALTo centrui, o laikinai užšaldyti savo kasose.

V. BUTKYS

Dalis publikos Vienybės metiniame koncerte ir Juozo Tysliavos akademijoje prasitę sekmedienį Franklin K. Lane mekyklos auditorijoje. J. N. Tysliavos nuotrauka

GYVASIS JUOZAS TYSLIAVA

PRANAS NAUJOKAITIS

KALBA, PASAKYTA JUOZO TYSLIAVOS MINĖJIMĄ ATIDARANT 1962 M. KOVO 11
FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE WOODHAVENE

"Pasistačiau paminklų, tvirtes-
nį už varį, už piramides aukš-
tesnį... Ne visas mirsiu -
geriausioji mano dalis išvengs
mirties"

taip rašė romėnų poetas Ho-
racijus odėje apie savo kūry-
bos vertę. Visiems yra žino-
ma ir aiški tiesa, kad žmogus
mirsta, bet jo darbai pasilie-
ka. O kūrėjai palieka darbu,
kurie niekad nepasensta. Čia
ir slypi kūrėjo nemirtingum-
as. Lygiai prieš keturis
mėnesius Juozas Tysliava iš-
siskyrė iš gyvųjų tarpo, bet jis
savo kūrybos turtais tebėra
gyvas, Horacijaus žodžiais,
nemirtingas. Taigi, apie tą
gyvąjį J. Tysliavą ir sakomi
šie žodžiai.

PIRMASIS TYSLIAVA

Prieš mūsų akis iškyla tre-
jopas J. Tysliavos paveikslas.
Pirmasis priklauso intymia-
jai aplinkumai: šeimai, arti-
miesiems, draugams. Tą pa-
veikslą ir man teko iš arti
matyti. Su J. Tysliava susi-
pažinau tik Amerikoje. Žino-
jau jo vardą dar iš studenta-
vimo laikų. Įstrigę buvo at-
mintin kai kurie jo poezijos
posmai. Tačiau jo gyvo nete-
ko ten sutikti. Vokietijoje gy-
vendamas gaudavau redakci-
joje jo redaguojamą Vieny-
bę...

Pirmą kartą J. Tysliavą
pamačiau Gabijos knygyne be-
ne 1950 m. Su J. Sodaičiu
tvarkė kaž kuriuos knyginus
reikalus. Kalba buvo griežto-
ka, lakoniška, išvalžda - iš-
didi, Paskui mačiau A. Vikri-
ko krautuvėje: "Žinau, Anta-
nai, duok svarą to lietuviško
sviesto... Ir duonos juodos"...
J. Tysliavos žodžiai skambė-
jo šiltai, draugiškai...

Susipažinau viename žur-
nalistų susirinkime. Kalbėjau
lyg varždamasis. Pirmasis
išdidumo įspūdis tebebuvo
manyje. Bet J. Tysliava iš
kartu ėmė vadinti mane var-
du, pratarė šiltai žodžiais:
"Prana, plunksnos esame
žmonės... seni pažįstami"...
Ir niekados daugiau jau nebe-
buvo oficialūs. Dar daugiau
suartėjome LRD Valdybos
posėdžiuose, kurie visada bū-
davo jauklame Tysliavų name
ant kalno, iš kur toli matyti,
kur išsiskleidžia pasakiškai
gražūs saulėlydžiai... Mėgda-
vo J. Tysliava savo jaunes-
niem kolegoms papasakoti at-
siminimų iš Kauno, Paryžiaus
laikų... Visada būdavo įdomu,
nenuobodu. Ir nutarimų pa-
darydavom gražių, tik, deja,
juos įvykdyti retai kada pa-
vykdavo, nes J. Tysliava am-
žinai buvo paskendęs savo
Vienybės reikaluose...

Po išoriniu išdidumu ir
oficialumu slėpėsi lietuviškas
nuoširdumas ir valšingumas.
Niekad negaliu užmiršti tų
momentų, kai J. Tysliava
vadindavo mane vardu, maži-
bine forma, ir pavesdavo ku-
rias nors LRD pareigas...
Šitas šeimyniškasis, intymusis
J. Tysliava ilgai pasiliks
artimųjų prisiminimuose...

ANTRASIS TYSLIAVA

Antrasis paveikslas - J.
Tysliava redaktorius, visuo-
menės veikėjas, organizato-
rius, kovotojas. Čia mes jį
matome galingos, kovingai
nusiteikusios išvalždos, su
ugningu žodžiu, stipriais ges-
tais, aštria plunksna, su saty-
rinu kandumu, bet kūrybišku
originalumu.

Religinio-filosofinio at-
žvilgio liberaliųjų pažinimą,

nebijąs drąsiai pareikšti savo
skirtingą nuomonę, savo laik-
raščio puslapius atidaręs
kontraversiniams straipsni-
ams, ieškojimas ko nors
naujo, originalaus, ypač ie-
škojimas naujo atvejo kad ir
senoje tiesoje visada villojo
J. Tysliavą kaip žurnalistą,
redaktorių.

Puikiai savo iškalbos dova-
na buvo visur laukiamas kal-
bėtojas lietuvių susirinkim-
uose, Patriotinė J. Tysliavos
linija visada buvo aiški,
nesvyruojanti. Toks jis buvo
visą gyvenimą - nuo savano-
rio žygių šešiolikos metų
jaunuolis iki paskutinių valan-
dų. Tysliava kovotojas jau
priklauto mūsų kultūros ir
visuomeninio gyvenimo isto-
rijai.

TREČIASIS TYSLIAVA

Tik trečiasis J. Tysliavos
paveikslas amžinai pasiliks
gyvas, tai J. Tysliava poetas.
Anksti pradėjo rašyti. Su
eilėraščių pluoštu jis atsidū-
rė Kauno komendantūroje
Lietuvos kūrimosi laikais.
Paskui jį matome gyvai reiš-
kiantis Keturių Vėjų kolekty-
ve. J. Tysliava greitai suvo-
kė, kad Maironio epocha mū-
sų poezijoje jau yra praėjusi,
ir reikalingai ieškoti naujų
kelių.

Tačiau, nors Tysliava ir
neabejotinas keturvėjininkas
tame sąjūdyje, bet jo poezijo-
je beveik nežymu K. Binkio ar
J. Petrėno įtakos. Atrodo, kad
nė Marinetti, nei Majakovs-
kis nebuvo J. Tysliavai sek-
tiniai autoritetai. Poezijos for-
moje ir turinyje rasime dau-
giau atsiskambant ne keturvė-
jininką B. Sruogą ir prancūzų
simbolistus, o naujų kelių
ieškoti J. Tysliavą bene bus
pažadinęs Albinas Herba-
čiauskas, savo kilimu netoli-

mas J. Tysliavos kaimynas,
šaukęs ieškoti lietuviškos
kūrybos dvasios piliakalniuo-
se, kapuose, tautosakoje, tau-
todailėje...

Ir visai tikra, kad J. Tys-
liavos "Zaltykstėse" atsi-
šaukia Keturvalakių ir Alvito
valsčių gamtovaizdžius, Višty-
čio kalnų upokšniai... Pėsčias
J. Tysliava ėjo pro savo sody-
bą tekančios Širvintos vers-
mių ieškoti... Ir pasakė: Taip,
upės yra gyvos, gyvenės už
žmones... Ir pačioj futūris-
tiškiausioj poemoj "Tysli-
ava Paryžiuje" jis toli pralen-
kia formos gyvumu K. Binkio
"Berlyną"... "Gaila dvidešim-
ties metų, gaila piemėno
dienų - akmenų, botagų ir
mėtyklių"... - ir čia atsi-
šaukia savosios žemės valz-
dai.

Pirmoji J. Tysliavos poezi-
jos knyga "Zaltykstės" iš-
leista 1922 m. Paskui ėjo po
knygą beveik kiekvienais me-
tais: "Traukinys" 1923 m.,
"Nemuno rankose" 1924 m.,
"Aukso lyta" 1925 m., "To-
lyn" 1926 m. Po dešimtmečio
Amerikoje 1935 m. išleista
"Poezija". O 1954 m. Gabijos
metraštyje išspausdinta poe-
ma "Tėve mūsų" - J. Tys-
liavos gūlbės giesmės, tokia
kūrybiškai stipri, išsujaudin-
tos širdies išplaukus, prūsų
tautos tragediją apgiedanti. O
J. Tysliava save kildino iš
prūsų giminės - natangų. Dėl
to ir jo autobiografijoje "Vai-
nikuose" įrašyti žodžiai:
"Mano tauta jau seniai išmi-
rus, o kalba, kurla aš norė-
čiau rašyti, užmiršta", -
įgyja tragišką atspalvį.

Negaliu iškęsti nepacitavęs
šitos gūlbino giesmės paba-
los, tokios kūrybiškos, tokios
giltos savo lyrškumu, suges-
tyvios savo forma:

Tavo rankos puoselėjo
Ir laukų lelijos žiedą.
Tavo sparnai tvylojo ir tvylos
Viršum pasaulio margo.
Mano ašaros, kaip žvaigždės,
Viešpatie, šią naktį rieda...

Aš, paskutinis prūsų palikuonis,
Iškeliu rankas į dangų
Ir meldžiuosi...
Nakties mėnesienoj girdžiu -
Obliuoja grabą...
Mano gulbino giesmėj
Galandamojo kalavijo ašmens žvanga.
Viešpatie, šią naktį mano širdis,
Kaip žemė, dreba.

Aš atėjau apverkt tave,
Šalie natangų,
Išlieti savo gaudžių raudą
Apie gimines prūsų.
Jau seniai mano krūtinėje
Siubavo skausmo bangos...
Dar seniau Baltijos jūra
Kalba Tėve mūsų.

Šią gūlbės giesmę J. Tys-
liava skaitė rugsėjo (1961 m.)
23 d. literatūros vakare
Brooklyne. Tai buvo paskuti-
nis jo viešas kūrybinis žodis.
Paskui jis užgeso, kad amž-
nai būtų gyvas savo poezijoje.

Suglaustai apibūdinti visą
J. Tysliavos poeziją leiskime
A. Vaičiulaičio žodžiams:
"Geriausiais savo lyrikos
pavyzdžiais Juozas Tysliava
išsineria iš bet kokių litera-
tūrinių mokyklų lukšto ir sto-
ja prieš mus kaip natūralus
talentas. Tokiems jo eilėraš-
čiams būdingos savybės: šva-
ri melodija, erdvus mostas,
ritmo natūralumas, valzdo ir
išgyvenimo galvumas, skonio
tikrumas ir nuotalkos suges-
tyvumas. Kiekvieno poeto pa-
lkinimą išsijojus, bandymas
esti išlaikytas, kai pasilieka
keletas eilėraščių, kuriuos
gali statyti šalia geriausių
savo krašto poezijos pavyz-
džių. Juozo Tysliavos kūrybo-
je tokie pranokstantys posmai

pirmausia yra "Mano deimantai" ir "Naktis iš okeano". Iš paskesnės kūrybos
jisai savo širdyje ypač šiltai
globė ilgesnį dalyką "Tėve
mūsų"...

Kokio nuostabaus lengvu-
mo, melodingumo, žaismingumo
J. Tysliava pasiekia
savo poezijoje, tegul parodo
pirmasis ir paskutinis "Mano
deimantų" posmai:

Šiapus jūrų varpai,
Vakariniai varpai,
O anapus - sidabro rytojus.
Vai kodėl taip anksti
Mano laimę karpai,
Svetimųjų šalių mylimoji?

Chrizančių baltų,
Chrizančių rausvų
Jai priskyniau be galo,
be krašto.

Lekia laimė tolyn,
Mylimoji, tai tu -
Mano deimantas pasakų raštuos.

Iš mano dienoraščio

JŲ PIRMOSIOS DIENOS AMERIKOJE

- Taigi, kad tu žinotum ir mokėtum suprasti
mano talentą, tu taip man į laiškus neatsakintum.
Pas jus nuvykus, pinigų man ir jums užteks. Noriu
tik, kad greičiau gaučiau affidavitus ir sulaukčiau
eilės išvažiuoti.

Tokius, maždaug, žodžius pakartotinai skaity-
dama, negalėjau amžinai jį įtikinti, kad Amerikoje
yra įvairiausių talentų ir kad gal iš tikro ji ne visus
sugeba ar nori įvertinti. Nemaniau betgi, kad čia
jis galės taip gerai gyventi, kaip ten, toj neutralioj,
nors irgi svetimoj jam žemėj.

Kartais dar skųsdavosi, kad nors ten materia-
liai ir puikiai gyvenas, bet toji šalis svetimtaučiu
nenoromis pripažįstanti inteligento vardą. Į tai irgi
bandžiau reaguoti: Amerika gali tave palaikyti tik
eiliniu emigrantu. Ar nesijustum per daug nusivy-
lęs, jei taip įvyktų?

Nieko mano kalboms nepadėjus, jis su dideliu
bagažu, tarytum koks princas, Amerikos provinci-
jos akimis žiūrint, atsirado mano name.

- Žinau, tu dirbi šalpos įstaigoms. Gali ati-
duoti kam nori visus mano drabužius. Pasiliksiu
tik tam kartui. Smokingas, nors dar tik pernai siū-
dintas, bet tiek jo. Ir visa kita tegu eina šalpai,
Pirksiu čia viską nauja.

- O kaip su pinigais? Daug jų turi? - Nedrą-
siai klausiu.

- Tai kad tu vis nesupranti. Mano talentui pini-
gai nereikalingi. Aš savo kūrinių galiu iškeisti į ką
tik noriu. Turiu patyrimo.

- Patyrimas ten, ne čia. Gal ten ir galėjai pre-
kėmis mainikauti, čia reikalauja dolerių, - jam
sakau.

- Jis, dar didesniu šypsniu ir net garsiu kva-
tojimu mano pastabą palydėjęs, pakartoja anksty-
vesnius žodžius. Girdi, viską gali tuojau vežti
Balfui ir tegu aš nesirūpinu jo gyvenimu, nes jau
greitai pradėsiąs dirbti.

- Ir tikrai tas "greitai" po kelių mėnesių važi-
nėjimo į New York įvyko. Darbo gavo savo srityje,
jo, savo paties pastangomis ir kurį laiką aš nieko
nežinojau apie jį.

- Bet, štai, šiandien pasirodo ir tuojau mane
klausia:

- Ką padarei su mano drabužiais?

- Tebėra sukabinti drabužinėj. Ar tau reikia
jų?

- Duok! Siuvėjas iš smokingo pataisys man
kostiumą. Duok viską... Laukiniai čia gyvena, ne
kultūringi žmonės. - Palydi pykčiu, matyt, naujus
"patyrimus".

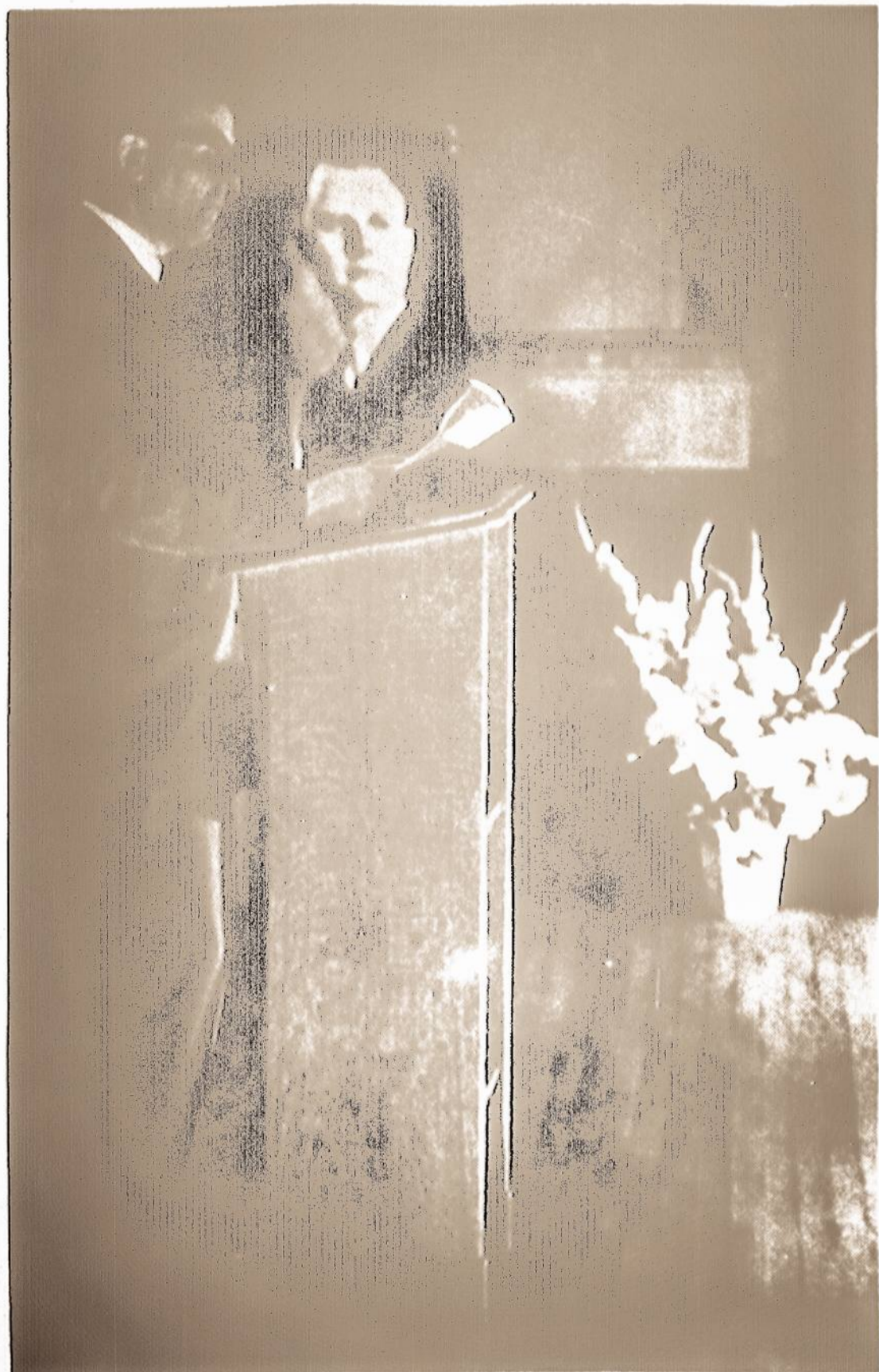
DARBO "IEŠKO"

Iš pat ryto rinkau, kroviau į automobilį viską,
kas tik, mano nuomone, reikalinga pradžiai gyve-
nimo, ir koks nusivylimas! Žinojau, kad ši šeima
nieko iš tremties nesivežė: kam apsikrauti menka-
verčiais daiktai važiuojant į Ameriką, galvojė.

Maniau padarysianti jiems džiaugsmo. Tegu
laimingai įsikuria po ilgų kalvarijiškų kelių. Ma-

JUOZAS TYSLIAVA KŪRYBOJE

IŠTRAUKA IŠ RAŠYTOJO JUOZO PETRĖNO KALBOS, PASAKYOTOS JUOZO TYSLIAVOS AKADEMIJOJE KOVO 11 D. FRANKLIN K. LANE AUDITORIJOJE.

Pranas Naujokaitis, Lietuvos Rašytojų Draugijos pirmininkas, kalba Juozo Tysliavos akademijoje.

Arba dar vienas posmas iš kito eilėraščio, toks elegantiškai žaismingas:

Balto vėjo žinios ėjo —
Tu ateisi pas mane.
Atėjai tyli, kaip fėja,
Savo pasakų sapne. . . .

Tai toks yra trečiasis Juozo Tysliavos — poeto — pa-

veikslas. Šitam trečiajam pilnai tinka Horacijaus žodžiai: Pasistačiau paminklą, už piramidės aukštesnį... J. Tysliava poetas tebėra gyvas ir gyvas pasiliks. Jis amžinas savo kūrybos žodyje. Jis nuostabiai gražus savo kristaliniu tyrumu. Ilgainiui jo tyrumas dar skaidrės.

Mūsų linkėjimas, kad netrukus sulauktume išleidžiant visą J. Tysliavos poeziją puosnioje knygoje, kad ji taptų visiems prieinama.

niau, bus patenkintas ir gauta tarnyba, tuo labiau, kad jau ten dirba trys buvę mano svečiai ir jo pažįstami. O ir pati darbo įstaiga yra tokia, kur nereikės stovėti ant pirmosios pakopos ilgai. Inteliģentas žmogus kops į viršų greitai.

Tik kad neįsižeistų dėl mano vežamos dovanos, gi visa nenauja. Bet vėl ramiuos, kad ši šeima ne kaip kiti, kurie, vos čia koją įkėlę, pasakė nieko naudoto neberpirks ir antrarankių drabužių nebedėvės. O buvo ir tokių, kurie iš pirmos dienos norėjo imtis bet kokio darbo, kad tik taptų nuo nieko nepriklausomais.

Ypatingai mane stebino mūsų žymieji poetai, žurnalistai, dailininkai. O, rodos, jie turėjo žinoti, kad kiekvienam būtų buvus didelė garbė juos svečiais turėti, bet jie greičiau negu kiti ieškojosi darbo.

Žmonės, pas kuriuos vykstu, yra kiek kitoki. Kartą net buvo paabejoję, ar iš viso verta ieškotis darbo, nes, esą, vistiek visa praeitų pragyvenimui. . . . Pamenu ir kitoki, mano namuose dar gyvenant, šio vyro pašnekesį. Pasakojo, kaip kartą Vokietijoje viena moteris norėjusi jam "užfundyti" vokiško alaus. Jis įžeistas taip atsakęs:

— Nė viena moteris man niekada dar nefundijo, ir iš moterų jokios paramos nenoriu.

Išvydęs mano žvilgsnį, jis greitai padarė pastabą:

— Iš jūs, p. Prane, visada imsiu paramą. Čia jau kitas dalykas.

O aš tada pagalvojau: brolau, esi šalyje, kur galėsi užsidirbti duonos ir dar kó reikia prie jos. Nuo dabar kartu rūpinsimės ir varge likusiais. Savo minčių visgi balsu nepareiškiau.

Poetas Juozas Tysliava su savo pirmaisiais kūrniais pasirodė lietuvių literatūroje reikšmingu persilaužimo metu, kai buvo baigtas ankstyvesniais laikais dominavęs skundų ir liūdny motyvų poezijoje laikotarpis. Jeigu anksčiau buvo girdimi skriaudžiamo "prasčiokėlio" posmai, kai vyravo liūdna simbolika apie Lietuvą, kuri tamsi ir juoda, o gamtos vaizduose girdėjome apie mišką, kaip jis verkia gaudžia, kai vėjas žalią medį laužia, tai šviesiu ir palaimintu laikotarpiu, būtent, pirmais Lietuvos respublikos laikais nuotaikos reikšmingai pasikeitė. Pirmieji laisvės metai nepaprastai daug žadėjo. Juozas Tysliava yra savo epochos vaikas ir gali, būti tikrai suprastas bei įvertintas kartu su šios epochos nuotaikomis. Suprantama, jog ankstyvoje jaunatvėje poeto troškimas buvo pasidžiaugti gyvenimu. Viename savo kūrinyje jis klausia: "Kas dabar atskirti gali nuo dangaus gėlėtą šalį", nes dar nebuvo spėjęs įsigilinti į gyvenimo realybę, kur be žaviųjų gėlių esama ir skausmo.

Tolimesniais metais Juozas Tysliava išsiskyrė iš daugelio savo amžininkų platesniais užsimojimais.

Tuo tarpu, kai daugelis poetų tenkinos ir pilnai išsiverdavo naminėmis nuotaikomis, neatsitraukdavo nuo gluosnio prie kelio, nuo berzelio-svyrunėlio, nuo pušyno, kurio kvapą čia pat jautė, Tysliavai to viso buvo permaža. Jis troško siekti naujų nematytų akiračių, veržėsi į platumas, į svetimas šalis, jis nostalgiskai ilgėjos jūro-okeanų. Jis išsiveržė iš parapiinių nuotaikų. Jam vaidenos šėlstančios bangos, audros ir jūrų legendos.

Juozas tuo būdu pasiryžo atstovauti naująją lietuvių

Rašytojas J. Petrėnas skaito apie Juozo Tysliavos kūrybą.

kartą, kuri dinamiškai veržėsi į pasaulį ir įsijungti į platus gyvenimą, pasiliekant tokiu atkakliu lietuviu, kokiu tikrai buvo poetas Tysliava. Čia yra jo pažymėtinas nuopelnas, kad jis sugebėjo pa-

vaizduoti naujosios lietuvių kartos polėkius ir platesnio masto troškimus.

Kaip atsimenam, Juozas Tysliava vaikščiojo ilgais žingsniais. O tokiais ilgais žingsniais jį sekė jo populiarumas; Ne be reikalo jis pats vienoje vietoje pasakė: "Einu ant pavasario smakrą pakabinęs".

Tysliava negalėjo daug pasidžiaugti kritikų ir oficiozinių kalbėtojų palankumu. Jeigu kritikai kartais ir pasakydavo palankų žodį, tai dažnai palikdavo sau rezervus, kad Tysliava per daug moderniškas ir neramus.

Bet šios aplinkybės nepakenkė Tysliavai įgyti jaunimo tarpe tikrą ir nuoširdų pripažinimą.

Turim gyvenime pavyzdžių, kad asmeninis nuėjimas prieš daugelį metų pagelbsti atspėti paties autoriaus likimą. Ar ne pranašingai ir skaudžiai skamba šiandien dar prieš 24-tuosius metus poeto parašytame eilėraštyje toks posmas:

Neviloki manęs, o melsva tolima,
Tu apvilsi mane, nes apvilti manai,
O melsva tolima. . .

Tiesa, kad poetą šaukė, kaip paslaptingoji jūrų undinė, toji melsva tolima, viliojo jį. Matome, kad poetas nuėjė ir net žinojo, kad toji tolima jį mano apvilti, bet vis tiek susigundė ir pasidavė jos šauksmui. Iškydo jis, kaip pats prisipažino į tolimas. O štai šiandien mes nebesužinosim ir jis mums jau nebepasakys, ar nesijautė poetastos tolimos apviltas.

Bet mes šiandien žinome, kad iš jaunų dienų jį viliojusi tolima, nuviliojo poetą toli — toli nuo jo gimtosios šalies ir jis čia baigė savo dienas pasilgęs numylėtos Lietuvos.

Bet žmogus savo nusistatyme keities. Šit ir dabar tesirūpinu, kad vežama menka parama neįžeisčiau.

Sustabdžius automobilį ties jų namu, lekiu į jų butą, tikėdama išvysti šeimninę ir su ja pasitarti kur ką nešti. Tačiau duris man atidaro šeimninikas ir su dideliu šypsniu lūpose.

Jo žmona, matyti, kažkokia nesmagia nuotaika susupta.

— Kas yra, kad jūs ne darbe? Jau vienuolika, o jūs darbas prasideda nuo devynių.

Jis tik šypso ir nė žodžio. Jo žmona prašo:

— Pasakyk p. Pranei viską, pasakyk. . .

Nieko ir tai nepadeda. Tik vis šypsoi.

— Milijonus paveldėjo, ar ką? — man mintis prašaua.

Pagaliau išsiaiškina, kad jis nusprendęs gauto darbo net nepradėti, o besiruošias išvykti į didesnę miestą, kur jo gerų draugų esą.

Man, gyvenime mačiusiai ir šalto ir karšto, labai sunku tai suvirstinti. Turiu mintyje už mėnesį į priekį apmokėtą butą, užpirtą aliejų kurui. Rodos, bent porą mėnesių padirbėtų, iki susitaupys kiek dolerių, nes ir ten jo draugai tokie pat naujakūriai. Tai paminėjęs, jis numoja ranka. Menkniekis, esą.

Net neužsiminus apie atvežtas "gėrybes" grįžtu namo. Kambary randu du netoliese gyvenančius dypukus. Jie man pasakoja, kad tik ką mano lankyti žmonės iš jų pasiskolinę pinigų darbui ieškoti. O išgirdę iš manęs, kad jie jau gyveno savo bute ir buvo gavę darbo, vienas jų aiškiai susirūpinusiu veidu klausia mane:

— Kažin, ar jis grąžins mums skolą? Ir mums gyvenimo pradžia. . .

Bes daugiau

Clevelando lietuviai

J. ANTANAITIS

Lietuvių delegacijos priėmimas Baltuosiuose Rūmuose čia buvo sutiktas ne tik nemažu dėmesiu ir džiaugsmu, bet ir nusivylimu. Nusivylimas atėjo, išryškėjus užkulisiams ir savitarpio kovai dėl asmeninių interesų. Kaip vienas clevelandietis veikėjas išsireiškė, kai kurie veikėjai pastelgė taip, kaip negrai Kongo džunglėse... Nejaugi jie tikisi išsilaikyti su džungliniais metodais ir papročiais vadovaujančiuose postuose?

CLEVELANDIEČIAI DELEGACIJOJE

Clevelande chicaginės kovos atgarsiai gana jautriai atsiliepė. Dar prieš audienciją čia jau vyko dėl jos gyvas nuomonų pasikeitimas. Kaip žinoma, audiencijoj dalyvavo ir du clevelandiečiai: St. Barzdukas ir dr. Alg. Nasvytis.

Į delegaciją noro reikėti ir kiti veikėjai, tarp jų vienas žinomas senosios kartos, o kitas pasižymėjęs lietuvių laudies meno reprezentacijoje. Bet ir vieno iš dviejų dalyvavusių delegacijoj kandidatūra buvo pavojus. Mat, delegacijos sąrašą tvarkęs Chicagoje asmuo vieną clevelandietį buvo "užvetavęs", tik vėliau dėl jo kaip tai atsiliepd.

Apie lietuvių delegacijos priėmimą Baltuosiuose Rūmuose vasario 16 d. buvo painformuota tą patį vakarą, per J. Stempuzlo vedamą radijo valandą, perduodant iš Washingtono St. Barzduko pranešimą. Jis nupasakojo, kaip delegacijos priėmimas Baltuosiuose Rūmuose įvyko, bet galiausiai ir pažymėjo, kad šis džiaugsmas lietuvių visuomenel atnešė ir susirūpinimo ir kad grįžę delegacijos nariai painformuos lietuviškąją visuomenę, kur mes stovime.

SUSIRINKIMO NEBUVO

Netrukus pasklido kalbos, kad greitai įvyksias viešas lietuvių susirinkimas, kuriame net du pranešėjai nušviesią visą delegacijos ir jos pasirošimo eigą, K. Binkio žodžiais tariant, visą tą "negrų kovą patamsėje"...

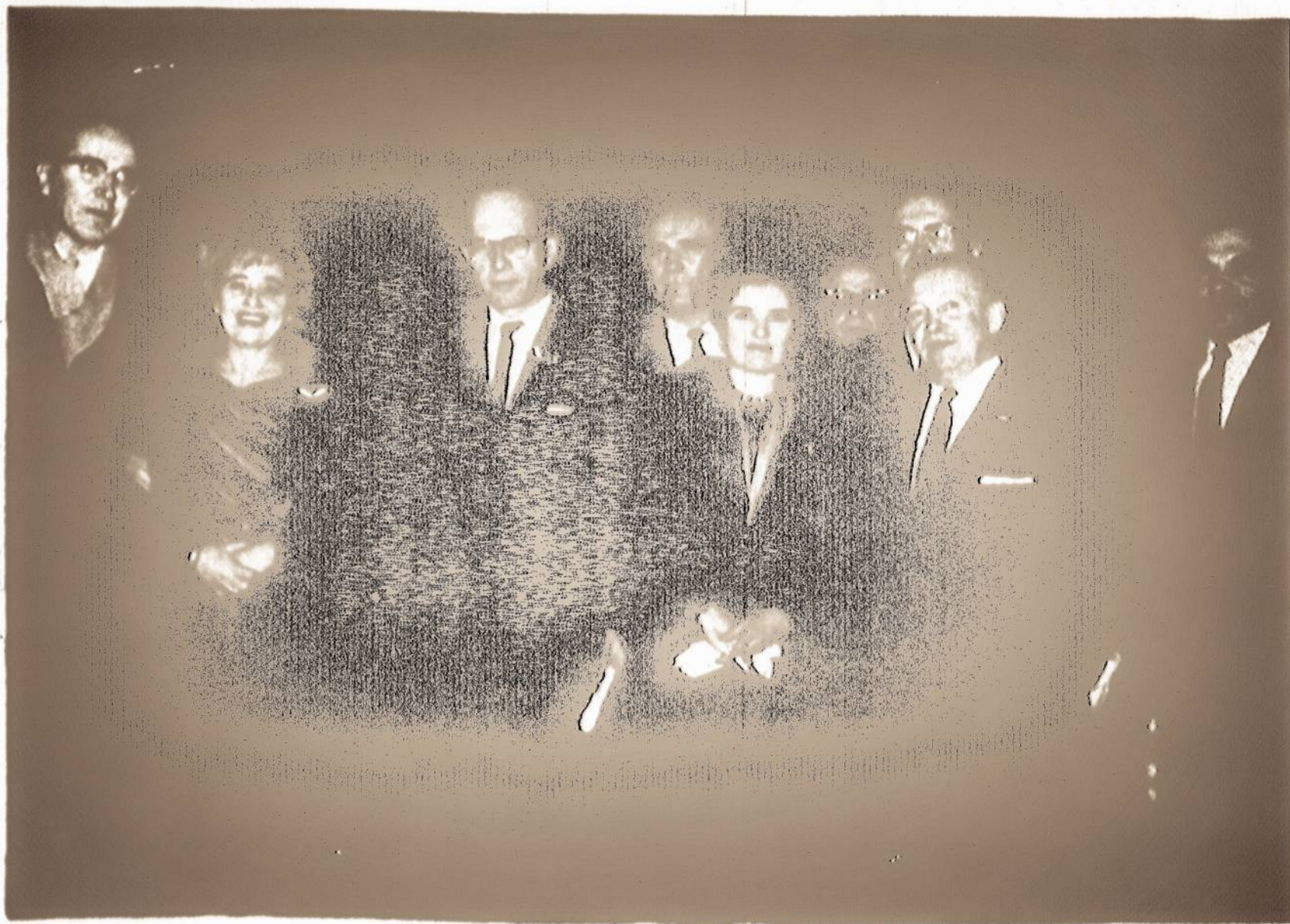
Šių etlučių autorių ALTos pirmininkas Ziedonis informavo, jog kovo 18 d. ALTos skyrius ruošias viešą susirinkimą, kuriame smulkiai bus nušviesta apie audienciją Washingtono. Pranešėjai bus vienas iš delegacijos narių ir vienas Altos veikėjų, kuris iš Chicagos parsivežs "vertingų" informacijų šiuo reikalu.

Bet viešo susirinkimo susilaikymo mintis kažkur dinga. Kalbama, kad posėdžiavę grupių atstovai tą mintį palaidojo. Atseit, platesnio visuomenės balso išvengė. Girdi, geriau apie tai kalbėti siauresniuose rateliuose, kai čia yra karštų šalininkų vienos ir kitos grupės, tarpusavyje bekojjančios.

DAUG KO PASIGENDAMA

Bet Clevelande visai delegacijai, o ypač jos tvarkytojams, metamas vienas bendras kaltinimas, tai, būtent, kad jie neatliko pilnai visų savo pareigų. Pasigendama bendro atsisaukimo į lietuvių visuomenę, kurį delegacija turėjo paskelbti išėjusi iš Baltųjų Rūmų. Toliau, pasigendama delegacijos viešo paragavimo organizuoti (organizacijų susirinkimų ir valdybų atstovams) ir pavieniai laiškais-telegramomis padėkoti JAV prezidentui už jų priėmimą.

Štai, žiūrėk, koks senatorius ir kongresmanas parodo Lietuvai ir lietuviams palankumą, tai tuojaus pasipila padėkos laišakai. Raginama

Julius Smetona philadelphiečių tarpe, minint Vasario 16, kuris įvyko vasario 18 d. Lietuvių Muzikalinėje salėje. Iš kairės į dešinę: J. Stiklorius, O. Mošinskienė, J. Smetona, A. Impulvičius, T. Stiklorienė, P. Mitalas, Br. Tvarkūnas, A. Jonys, B. Sadinauskas. V. Gruzdžio nuotr.

viešai ir per spaudą padėkos laiškus jiems siųsti. O juk lietuvių delegacijos priėmimas Baltuosiuose Rūmuose, ir tai per daugel metų kartą, yra daug svarbesnis įvykis, negu senatoriaus ar kongresmano viešas pasisakymas.

Pražiopsodama paraginti lietuvius siųsti JAV prezidentui už tai padėkas, pati delegacija savo misiją Washingtono iš dalies nuvertino. Be to, paliko "tuštumą" į kurią dabar veržiasi kiti. Štai, Clevelando lietuviai demokratai savo iniciatyva pasiuntė padėką JAV prezidentui už lietuvių delegacijos priėmimą. Girdėti, savo iniciatyva padėkas prezidentui siūčia ir kai kas daugiau. Juk tai geriau, negu nieko. Tačiau įspūdis būtų visai kitoks, jei, delegacijos išjudinti, lietuviai masiniai užverstų padėkos laiškais prezidentūrą Washingtono. Tada ir Washingtonas pamatytų, kad lietuviai yra vis dėlto jėga (o ne smulkių grupelių peštukai), su kuria reikia

skaitytis. Dabar ir amerikiečiams gali atrodyti, kad ta delegacija plačiose lietuvių masėse neturi pritarimo, ypač kai tiek dėl to pešama si.

Audiencija Washingtono iškėlė ir naujosios LB Centro Valdybos vertinimą, koks jos pajėgumas išskylantiems uždaviniams atlikti. Clevelandiečiai pirmiausia šią valdybą lygina su čia veikusia dvi savo kadencijas LB Centro Valdyba.

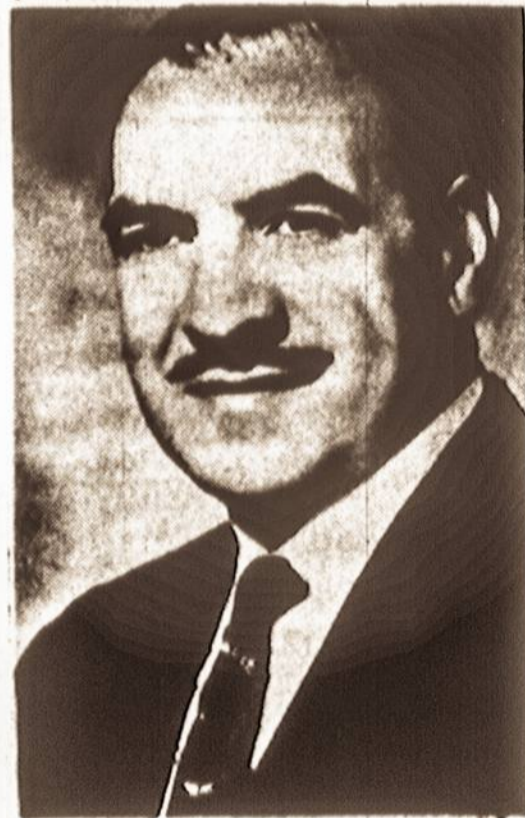
Daugelio nuomone, clevelandiečių sudaryta valdyba visomoje buvusi intelektualiniai pajėgesnė. Žinoma, ir čia yra visokių nuomonių ypač kiek tai liečia atskirus buvusios ir dabartinės C. Valdybos narius.

Lietuvių demokratų klubas, Ed. Katalino išrinkimo į Clevelando miesto tarybą, o taip pat rinkiminės kampanijos atidarymo proga, kovo 24 d. Park Lane viloje, East 105th St. ir Euclid Ave., rengia pagerbimo vakarienę. Pagrindiniu kalbėtoju bus Clevelando miesto mēras A. J. Celebrezė. Be to, dalyvaus Lakewood mēras F. Celesti, dabar kandidatuojęs į Ohio valstybės vyr. prokurorus, Cuyahoga apskrities inžinierius A. Porter ir kiti.

Tai bus bene pirmutinis kartais, kaip Clevelando mēras pasirodys ir ilgesnį kalbą pasakys lietuvių susirinkime. Į šį parengimą bilietai jau iš anksto platinami.

Budžių tradicinis užgavėnių balius praėjo dideliu pasisekimu. Buvo suvaidintas scenos valzdelis iš V. Krėvės raštų "Naktigonės", kurį paruošė dr. ir dail. Žilinskai. Žiūrovus tikrai perkėlė į Lietuvos miškus, į Dainavos naktigonų stovyklą prie laužo ir besivaidenančių šmėklių. Budžių jaunimas, besiruošdamas šiam valzdeliui, turėjo pulkios progos pasimokyti lietuvių kalbos, taisyklingo gimtosios kalbos ištarimo ir tolimes Lietuvos praeities pažinimo.

Visuomenė budžiams pritarimo parodė gausiu savo atsilankymu, kad vos net Čiurlionio ansamblio namų salė visus talpino.

Anthony J. Celebrezze, Clevelando burmistras, kuris kovo 24 d. dalyvaus Lietuvių Demokratų Klubo rengiamoje lietuvių Ed. Katalino išrinkimo į miesto tarybą proga pagerbimo vakariene ir pasakys pagrindinę kalbą.

Leonardus Dambriūnas Baltimorės Lietuvių salėje kovo 18 4 val. popiet darys pranešimą tema "Ar verta pasilikti lietuviams išėjimoje". Į pranešimą kviečiami atsilankyti jaunimas ir senimas. Paskaitą rengia ALTS skyrius.

S. Narkėliūnaitės

FILMAS IŠ JOS KELIONĖS LIETUVOJE

1961 M. VASARĄ

BUS RODOMA:

Clevelande

LIETUVIŲ SALĖJE

6835 SUPERIOR AVENUE

1962 m. kovo 18 d.

Specialiai jaunimui - istorinė apžvalga 12 val.

ANTRAS RODYMAS BUS 5 val p.p.

IŽANGA \$1.50

RENĖJA INICIATORIŲ KOMITETAS VIENYBEI PAREMTI LAIKRAŠČIO 76 M. SUKAKTIES PROGA

FILMAS GARSINIS

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISUNAI

įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, šokiams ir kitokioms pramogoms.

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kioskas

V. Senkus, ved.

Telefonas: EVergreen 4-9672

Kaip mes steigėme Pabaltijo Moterų Tarybą

Pabaltiečių gyvenime man yra tekę dalyvauti dar nepriklausomos Lietuvos laikais, kai tarp tų trijų valstybių vyko apskaitimas opera, drama ir kitomis kultūrinėmis vertybėmis. Dainavau Talline ir Rygoje operose ir koncertuose. Teko dalyvauti, dr. Jono Šliūpo steigtos Lietuvių-Latvių-Estų Vienybės D-jos paskutiniame pabaltiečių kongrese 1940 m. birželio 13-15 d.

PMT ĮSTEIGIMAS

Todėl maloniai priėmiau dr. Marijos Žilinskienės kvietimą dalyvauti Pabaltijo Moterų Tarybos steigime ir padainuoti koncerte. Suvažiavimas vyko 1947 m. kovo 8 d. Esslingene, Vokietijoje, latvių stovyklos salėje. Darbas buvo pasiskirstytas komisijomis. Priimtas PMT statusas. Į Tarybą išrinkta po 8 atstoves nuo kiekvienos tautybės.

LIETUVIŲ ATSTOVYBĖ

Lietuvių atstovybę sudarė: dr. M. Žilinskienė, O. Saulaitienė, A. Raslavičienė, D. Augustinavičienė, E. Garbuzaitė, S. Jasaitienė, M. Milvydaitė, O. Tugaudienė. Pirmoji PMT pirmininkė, mūsų pasididžiavimui, buvo dr. M. Žilinskienė.

Nutarta, kad tautybės pirmininkaus pakaitomis. PMT tikslas: lietuvių, latvių ir estų

glaudesnis asmeninis ir kultūrinis bendradarbiavimas; jaunomenės auklėjimas draugiškumo dvasia; motinos ir vaiko socialinės padėties tremties sąlygose pagerinimas, Pabaltijo tautų moterų tarptautinėse organizacijose atstovavimas; bendra kova dėl pavergtųjų tėvynių išlaisvinimo.

TRYS KRYPTYS

Dar esant Vokietijoje buvo dirbama trimis kryptimis: kultūrine, socialinės globos ir politinė.

Daug dėmesio buvo kreipta jaunimui, jų pabaltietiška ideologijai ugdyti, ruošiant bendras stovyklas ir pramogas. Tuo metu, stovyklose motinos ir vaiko būklė buvo apvertkta. Trūko tinkamo maisto ir drabužių. Rašyta ir kreiptasi į tarptautines moterų ir šalpos organizacijas. Politinėje veikloje kreiptasi į laisvųjų valstybių parlamentų atstovus ir vyriausybes.

EMIGRACINIS PERIODAS

1948 m. birželio 5 d. Würzburge įvyko paskutinis Europoje. PMT suvažiavimas. Prasi-dėjus emigracijai lietuviams teko sunkus uždavinys, nes jos perėmė pirmininkavimą iš latvių.

To emigracinio periodo PMT pirmininkė buvo Birutė Novickienė.

Nuo 1950 vasario 16 d. PMT perkelta į JAV.

Pirmininkavimas buvo perduotas estei Mall Jūrmā. Latvių pirmininkėmis yra buvę Tekla Erdmanis-Aizkrauklis ir Ellija Druva, šiek tiek vėliau, Kanadoje E. Garbuzaitės, J. Pāts ir A. Gailītės iniciatyva buvo įsteigta Pab. Mot. T-ba, apjungianti Kanadoje gyvenančias lietuves, latves ir estas. Jos veikia savarankiškai. Šiuo metu jos pirmininke yra A. Kopmanis (latvė).

RYŠYS SU GFWC

Dar Vokietijoje 1949 m. PMT buvo priimta į General Federation of Women's Clubs (šiuo metu turinčią 12 mil. narių). Persikėlus į JAV, tas ryšys buvo sustiprintas, dalyvaujant kasmetinėse GFWC konferencijose nuolat keliant mūsų Pabaltijo valstybių bylos reikala. Lygiagrečiai buvo teikiami memorandumai, raštai, siunčiamos telegramos kongresmonams, senatoriams, valstybių galvoms, Jungt. Tautų delegatams, patiekta medžiagos genocido konvencijai paruošti. Buvo rūpintis išskirtų šeimų ir ligonių sujungimu.

LIETUVIŠKAME BARE

Jau steigiamajame PMT suvažiavime buvo nutarta, kad kiekviena tautinė grupė apsi-

Vincė Jonuškaitė, vadovavusi Juozo Tyslavos akademijos programai praeitą sekmadienį ir viešnia Gražina Grinliuvienė iš Washingtono, kuri specialiai atvyko į Vienybės metinį koncertą.

jungia į savo Atstovybę.

Įvairiose stovyklose, komitetams padedant, buvo steigiami Liet. Mot. T. Atstovybės skyriai, kurie rengė koncertus, paskaitas, motinos dienos minėjimus.

Ypač veiklus buvo Muncheno skyrius, kurio valdybą sudarė: A. Venckauskienė, dr. M. Krauskaitė, L. Dirklėnė-Bielūnė, E. Garbuzaitė, V. Leskaitienė. 1948 m. Würzburgo PMT suvažiavimo metu lietuviams turėjo savo atskirus posėdžius. Priimtas Atstovybės statusas ir išrinktos LMA Atstovybės narės, kurios buvo drauge ir PMT atstovėmis.

LIETUVIŲ KLUBAI

Persikėlus į JAV teko persitvarkyti klubų sistema. Pirmas klubas buvo įsteigtas New Yorke 1953 m. Šias eilutes rašančiai tenka garbė būti to klubo pirmininke. Sekančiais metais minėsime jo dešimtmetį. Visa eilė LMA klubų buvo įsteigta ir kitose miestuose.

Klubų tikslai yra labiau kultūriniai, bet nesvetima ir politinė veikla; jie talkininkauja PTM ir LMA jų kovoje už mūsų tautų išlaisvinimą.

Šiais metais švenčiant 15-ą PMT sukaktį, malonių sutapimu, turime pirmininkę lietuvių. Ja yra Ligija Bieliukienė. Jai vadovaujant, 1959 m. įvyko pirmoji didžioji pabaltiečių konferencija šiame kontinente, šūkiu "Tiesa mūsų ginklas".

RENGIAMASI SUKAKČIAI

Siekiant tiesos, susitarus su latviėmis ir estėmis, ruošiamas anglų kalba leidinys PMT 15 metų darbams paminėti. Suvažiavimo, kuris įvyks kovo 31 d., programa bus paskelbta vėliau.

Sekančiame numeryje pasikalbėjimas su trimis PMT pirmininkėmis lietuvių: dr. Marija Žilinskiene (pirmoji), Birute Novickiene (emigracine), Ligija Bieliukiene (dabartine).

Trys buv. PMT pirmininkės. Iš kairės: Mall Jurma (estė), dr. Marija Žilinskienė, Tekla Erdmanis-Aizkrauklis (latvė) Vokietijoje. 1948 m.

"ROMOJ ELKIS KAIP ROMĖNAS..."

Kapitalistinėje santvarkoje Tu dirbi už dolerį, ar doleris dirba Tau?

Aukštą mokslą baigę ekonomistai ir advokatai, susibūrę tiesioginio investavimo bendrovėn,

FRANKLIN Inc. INVESTORS

siūlo Jums ne 4%, ne 7%, bet garantuotus 12% per metus.

Jei jums rūpi sužinoti kokiu būdu Jūsų doleriai gali Jums uždirbti tris (3) kartus daugiau naudos, nei laikomi bankininko indėlyje, prašom skambinkite PR 2-3040 arba rašykite šiuo adresu: 1517 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.

Aukojimasis šeimoje

K. GRAUDIENĖ-GRAUDUŠIENĖ

Gerbdama autorės mintis, pareikštas straipsnyje "Laimingą šeimą gyvenimą kuriant" (Vienybė vasario 16 d., 1962), norėčiau kiek kitaip pasisakyti.

Nemanau, kad motinos aukojimasis šeimoje išugdo vaikuose egoizmą. Jei vaikai iš mažens pratinami sąmoningai, planingai nugalėti egoizmą mažuose dalykuose, paaugę jie tinkamai supras ir įvertins motinos aukojimąsi. Vaikas mokosi iš vyresniųjų pavyzdžių, tuo labiau iš motinos, kurios meilė juos šildo.

Mano nuomone, šeimoj nėra nei pirmo, nei antro, nei trečio. Šeima yra vienetis, tik tame vienetis ne visi lygiai stiprūs. Silpniausia duodama daugiausia, lygiai kaip ir augalui, kol jis auga, jam daugiausia reikalinga šviesos ir saulės. Tokiu augalu yra vaikas šeimoje. Čia ir tenka, kartais, atsiskirti modernesnių, geresnių suknelių vaikų atostogų sąskaiton.

Gal būtų daug geriau nesiskubinti taip anksti ištekėti, kaip daroma šiame krašte. Tada užtektų laiko pasišvaistyti ir su gražiomis suknelė-

mis. Žinoma, kai tekama 15-16 metų, tokia motinai vaikai tik sunki našta, kurią stengiamasi visais galimais būdais nuo savęs nustumti. Tokia motina nesijaučia dar atsilemusi iš gyvenimo savo dalies ir labai dažnai, palikusi vaikus, ieškosi sau "good time". Šiuo nenoriu pasakyti, kad motina turi visiškai užmiršti save. Pagal galimybes ji turi rūpintis ir savimi, tačiau be nuoskaudos tam, kurį pašaukė į gyvenimą.

Vaikai neturi būti lepinami vyro sąskaiton, kuris labai

Nukelta i 11 psl.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

Buvo susibūrę vienybiečiai

Pereltas savaitgalis Brooklynne subūrė gausia vienybiečių šeimą net dviem atvejais: šeštadienį Vienybės namuose sušauktame laikraščio bendradarbių susirinkime, o sekmadienį – Franklin K. Lane auditorijoje įvykusioje akademijsėje Juozui Tysliavai pagerbti ir po to sekusioje koncerte.

Vienybės išvaizdos, turinio ir leidimo reikalais pasisakė leidėjai, redaktoriai ir bendradarbiai, kurių du buvo atvykę net iš labai tolimų vietų – Vladas Bakūnas iš Los Angeles ir Jonas Antanaitis iš Clevelando.

Savo nuomones pareiškusių tarpe buvo Juozas Mikuckis iš Baltimorės, Liudas Dovydenas iš Scrantono, Pranė Lapienė iš Stony Brook, Antanas Valvada iš Washingtono, Kazanavičienė ir Trečiokienė iš New Jersey.

Iš vietinių buvo atsilankę ir susirinkime gyvai reikėsi Jonas Rūtenis, Juozas Valakas, Stasys Jakštas, Bronius Biellukas ir Ligija Biellukienė, Ignaitis, Stepas Zobarskas, U. Bacevičienė, Vlt. Žukauskas, Ant. Varnas, R. Ke-

zys, Ona Valaitienė, Elena Kulber ir kt.

Prieš posėdį bendradarbiams buvo parodytas Salomėjos Narkėliūnaitės garsinis filmas, pereltą vasarą jos susuktas Lietuvoje.

Posėdyje daugiausia sustota ties Lietuvos gyvenimo informacija ir bendrai ties to gyvenimo pristatymu spaudoje, išryškėjant net kelioms įvairioms nuomonėms. Nemažai pareikšta nuomonių ir dėl paties laikraščio finansinių reikalų tvarkymo, rūpinantis laikraščio medžiagine padėtimi.

Sekmadienį popiet Franklin K. Lane mokyklos salėje akademijsėje Juozui Tysliavai pagerbti atidarė Vincė Jonuškaitė, pristatydama du paskaitininkus, rašytojus Juozą Petrėną ir paskui Praną Naujokaitį, kurie supažindino su Juozo Tysliava kūryba. Prano Naujokaičio ir Juozo Petrėno kalbos talpinamos atskirai kitose šios laidos vietose.

Dramos aktorius Juozas Daubėnas įspūdingai padeklamavo Juozo Tysliavos eilėraščių, jų tarpe buvo radijo

poema Tysliava Paryžiuje, Lietuva ir kt.

Koncertinėje dalyje, kuriai vadovavo Jonas Valaitis, buvo solistų Lionės Jodytės, Janinos Liustikaitės ir Algirdo Brazlo dainos. Jiems akompanavo Aleksas Mrozinskas. Dainininkai pradėjo padainuoti Lietuvos liaudies dainų, o vėliau operos arijų. Publikos karšta sutikti, visi trys buvo pakartotinai iškviešti dainuoti.

Programoje dalyvavo ir Vyt. Strollos vadovaujamas pučiamųjų kvintetas, atlikęs tarptautinių ir Lietuvos kompozitorių kūrinių. Kvintetui publika entuziastiškai plojo.

Jono Valaičio, pristatyti, svečiams pasirodė ir pačios Vienybės redaktoriai, bendradarbiai ir svečiai iš tolimesnių vietų. Pabaigai žodį vienybiečiams ir svečiams tarė Vienybės leidėja Valė Tysliavienė, dėkodama visiems už atsilankymą į koncertą ir Juozo Tysliavos atminimo pagerbimą ir bendrai už talką Vienybės darbe.

Koncerte matėsi ne tik vietinių vienybiečių ar jų svečių.

Vienybės skaitytojai ir rėmėjai, Koppal ir Pakalkai praeitą sekmadienį Franklin K. Lane mokyklos auditorijoje.

Ar žinai,

kad pasaulio metropolijoje laikoma viena pačių geriausių mėsinų, vienoje iš didžiausių New Yorko krautuvėse.

AR ŽINAI, kad šias "US Top Choice" mėsas, o taip pat ir daugelį kitų aukščiausios rūšies produktų gali pirkti talkos būdu žemiausiomis, pigiausiomis kainomis?

AR ŽINAI, kad priedo gausite modernią, šaldytuvą "General Electric" šaldytuvą? O ar žinai, kiek laiko ir pinigų tai sutaupo? Kad vieną kartą savaiteje gali paruošti puikias sriubas visai savaitei? Ar žinai, kad gali pas ūkininką nusipirkti kiaušinius trečdaliu kainos ir sušaldyti juos visiems metams ir jie išliks švieži lyg vakar padėti? Ar žinai, kad namie kepti pyragaičiai, duonos išsilaiko švieži 2-3 mėnesius? Ar žinai, kad visos mėsos, visi produktai yra pilnai garantuoti, atvežami ir pakelčiami reikalui esant? Kad pasirinkimas milžiniškas? Kad kiekvienu metu gali skambinti Macy's ir prašyti kepimo ir virimo receptų, išsiųskite nemokamai namų ūkio specialistę?

JEIGU NEŽINAI, o nori žinoti, kaip pasinaudoti šio krašto buitiniu aptarnavimu, mažiausiomis išlaidomis, mažiau nei mokat dabar, prašykite informacijos iš

ALMUS ENTERPRISES, c/o Vienybė, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N.Y.

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė

Jaukus baras

Salė susirinkimams

vestuvėms ir

pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių

LIETUVIŠKIEMS

suėjimams nemokamai

VACYS STEPONIS

Savininkas

40 East 26th St. New York City

MU 3-2928

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant
Ona ir Jonas Valaičiai

SKAUTAI

Vasario 16 Bostone

Bostono skautai ir skautės Vasario 16 d. paminėjo iškilmingoje Baltijos ir Žalgirio tuntų sueigoje vasario 17 d. Šventės proga įsusirinkusius kalbėjo Jonas Mikalauskas. Jis kvietė skautus su dar didesniu pasišventimu budėti Lietuvos labui, Rajono vadovė E. Banevičiūtė ir P. Žičkus pasiūlymams vadovams ir vadovėms įteikė atitinkamus žemesnius. Ši gausi sueiga buvo baigta montažu ir lietuviškomis dainomis.

"Senieji lapiniai" Bostone

Bostono Skautų vyčių "senųjų lapinių" būrelis yra bene pats žymiausias visoj Lietuvių Skautų Brolijoje. Nors būrelį sudaro vos keliolika jaunų vyrų, jų darbai yra plačiai žinomi skautiškaime bare. 1961 m. lapkričio 23 d. būrelis atšventė savo veiklos dešimtmetį. Ta proga būrelis nariai pagerbė savo bičiulius, ypatingai būrelio steigėją A. Banevičių. Būrelio narių tarpe buvo įspūdingai paminėta Vasario 16 d., vadovaujant V. Dilbui. Su ypatingu kruopštumu būrelis ruošiasi per Vėlykas praveisti šaunų "Tėvynės garsų" vakarą. Būreliui vadovauja R. Bričkus.

Apdovanojimai

Vasario 16 proga Vyriausioji Skautininkė apdovanojo ordenu "Už nuopelnus" ne-nuilstamą Elizabetho skaučių rėmėją p. Bartienę. Philadelphia skaučių atkūrėja ir pavyzdinga vadovė A. Dragunė-vičiūtė buvo apdovanojama "Vėliavos" žymesniu.

Nauja vadovė

L. Končienė, Waterburio skaučių vietininkė, pasitraukė iš eity pareigų. Rajono Vadija sesei Končienei dėkoja ir linki sėkmės naujoje gyvenvietėje. Waterburio skaučių reikalus laikinai tvarkys B. Šimanskienė, 30 Newton St., Hartford, Conn.

Naujas redaktorius

Akademių skautų žurnalo Mūsų vytiš vyr. redaktoriaus pareigas perėmė Vytautas Germanas, iki šiol tvarkęs to paties žurnalo meninę išvaizdą.

Filisterių suvažiavimas

Filisterių Skautų Sąjungos metinis suvažiavimas numatomas gegužės mėn. gale Chicago-Clevelando apylinkėse.

VASARIO 16 GREAT NECKE

Vasario 25 d. Great Necko L. B-nės apylinkė minėjimą rengė Kasmočiaus salėje. Programos vedėjas buvo L. B-nės pirm. H. Miklas, invokaciją kalbėjo dr. kun. St. Valušaitis, pagrindinę kalbą pasakė kap. V. Alksnis ir svečias iš Brooklyno Jonas Valaitis. M. Čibo vadovaujamą Operetės choras, akomponuojant A. Mrozinskiui, atliko meninę dalį. Eilėraščius mokyklinio amžiaus vaikai: R. Žukaitė ir G. Miklas.

Esant geram aukų rinkėjui Jonui Valaičiui nors iš mažo būrelio lietuvių vadavimo reikalams surinkta 270 dol.

Pučiamųjų kvintetas dalyvavęs Vienybės metinio koncerto programoje kovo 11 d. Franklin K. Lane mokyklos auditorijoje. Dalyviai buvo: Hubert Laws - fleita, Georgianna Stanley - valtorna, Kenneth Kleist - obojus, Fred Lorange - Klarnetas ir Vytautas Strolia - fagotas. Publika ypač entuziastiškai plojo jiems sugrojus Šimkaus "Paukštutė, lakštutė" ir Laurischkaus "Iš Lietuvos." J. N. Tysliavos nuotraukos

Aukojimasis šeimoje *Atkelta iš 9 psl.*

dažnai neša sunkiausią našą šeimoje. Protinga, apdairi ir jautri moteris mokės išskirti kur lepinimas ir kur būtinybė.

Aukotis motinai dėl vaiko visai nesunku. Ko nors atsakydama sau, ji jaučia taipogi malonumą. Gyvendama vaikų rūpesčiais, jų džiaugsmams ir jaunyste, motina tarytum pati gyvena antrą kartą.

Kad vaikai išmoksta iš motinos aukotis, galėčiau ir šiuo pavyzdžiu pailiustruoti.

Vienas, gražiai sugyvenančios šeimos aštuoniolikmetis sūnus buvo apsuptas tik amerikiečių draugų ir draugių. Susitikau kartą jį lietuviškame parengime. Atrodė atitrūkęs nuo savųjų — nuobodžia-

vo. Išsišnekėjom. Vaikas atvirai pasisakė, kad jis čia atėjęs tik dėl to, kad labai to norinti mama.

"Ji tokia gera, vis aukojasi, noriu ir aš kai kada jai atsilyginti", — šypsojosi jis.

Sūnus pasiaukojė dėl motinos keletą kartų. Paskui, auka buvo jau nebe auka. Užkliuvo už malonios lietuviškos, ir porai metų prasilinkus, toji "auka" virto santuoka.

Tačiau mes visi žinome ir kitokių pavyzdžių. Vaikai gyvena ištainguose namuose, laiko tarnus ir šunis, o tėvai

senelių prieglaudoje. Iš arčiau pažvelgus paaiškėja: jiems kadaise vaikai buvę tik jungiamasis ryšys, lyg tvora prie namo.

Ten, kur paneigiama šeimoje aukojimasis, įsiskverbia šaltis, išstumiami savitarpė meilė ir džiaugsmas.

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos valdyba rengia "jaunimo teismą" šeštadienį, kovo 31 d. Apreiškimo par. salėje. Visi kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamai.

SILVER BELL BAKING CO.
A. RADŽIŪNAS, Savininkas
Musų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.
36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

BANGA TELEVISION
VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349
PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

● ● ● ● ●
VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS
● ● ● ● ●

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist
Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
MATTHEW MAZEIKA Savininkas
80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 9-3112

ROBERT F. NARK
Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE
26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIn 4-6400 VA 5-0783
DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKASKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME
ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

VIENYBĖ

Vaclovas Alksnis, negalėdamas atsilankyti Vienybės metiniame koncerte ir Juozo Tysliavos akademijoje, per P. Narvydą atsiuntė \$5 už bilietą ir \$5 už Vienybės priedą - "New Yorkas - Vilnius ir atgal", kartu prijungdamas ir savo geriausius sveikėnėmus.

Jaunųjų dailėnėkų meno paroda, Studentų skautų sąjungos New Yorko skyriaus rengiama, įvyks balandžio 14 ir 15 dienomis. Šiemet i parodą įjungiamas ir foto menas. Suinteresuotieji susisieks su Algiiu Rimu, 1651 Putnam Ave., Brooklyn 27, N. Y., tel. EV 6-6188, iki kovo 31 d.

Ieva Trečiokienė praneša, kad Newark per Vasario 16 minėjimā surinkta \$488 aukų, iš kurių, rengimo išlaidas atskaičius, \$425 pasiūsta ALTui.

Dr. Domas Krivickas, tarptautinės teisės profesorius, Liet. Krikščionių Demokratų Sąjungos New Yorko skyriaus kviečiamas, kovo 31 d. 6:30 val. Apreiškimo par. salėje skaityti paskaitā "Pavergti kraštai ir Jungtinės Tautos". Visiems iėjimas laisvas.

Richmond Hill ALTS valdyba dėkoja savo skyriaus narėms, prisidėjusioms prie užgavėnių baltiaus parengimo, kurio pelnas skiriamas Antano Smetonos monografijai išleisti. Dėkojama: P. Šimėnienėi, N. Kulbokienėi, E. Čekienėi, Br. Oniūnienėi, E. Rastėnienėi, E. Prekerienėi, A. Mackevičienėi, A. Vakselienei, G. Siliūnienėi, D. Senikienėi, Ališauskienėi, S. Abraitėnėi ir E. Sirusienėi.

Pranas Narvydas, brooklynietis veiksėjas, savo 70 metų sukakties proga bus pagerbtas New Yorko neolituonų kovo 17, šeštadienį, Atletų klubo patalpose. Pradžia 7 val.

A. Vikrikas, ilgametis Vienybės skaitytojas ir rėmėjas, negalėdamas dalyvauti metiniame koncerte ir Juozo Tysliavos akademijoje praeitā sekmadienį, laikraščiuui paaukojo 10 dol.

Vaclovas Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, su kitais Pav. Tautų delegacijų pirmininkais, visā savaite lankosi Washingtonė. Vizitai buvo paskirti Valstybės departamente, USIF ir kt.

Moterų Vienybės socialiamė susirinkime kovo 20 d. 8 v. v. Arūnų namuose Petras Vasiliauskas kalbės apie kosmetikos reikšmė mūsų kasdieniniame gyvenime. Bus pavaizduota pavyzdžiais ir bus galima gauti kosmetikos.

Andriaus Kuprevičiaus piano koncertas įvyks balandžio 8 dieną Town Hall New Yorke. Rengia Columbia Artists Management, talkinant newyorkiečių komitetui.

Juliaus Gaidelio vadovaujamas Bostono lietuvių mišrus choras ir moterų trio koncertuos kovo 24 d. Franklin K. Lane mokyklos salėje. Koncertā rengia New Yorko skautų Tauru tuntas.

Marija Sims, Vienybės bendradarbė iš Detroit, Mich., negalėdama atvykti i Vienybės koncertā ir Juozo Tysliavos akademijā, specialiai atsiūstame laiške Vienybei ir vienybėčiams linki geriausios sėkmės.

Dr. P. Legeckis, New Yorko Liet. Gydytojų D. jos sekr., praneša, kad Draugijos metiniame susirinkime kovo 3 d. dalyvavo 14 gydytojų ir 4 svečiai. Dr. S. Kerpytė-Zadeikienė skaitė pranešimą apie enzymus. Susirinkime nutarta istoti kolektyvinu nariu i Lietuvėjų Fondā, šiemet inėšant \$200 ir palaipsniui didinant iki \$1000. Taipgi nutarta paremti dvi mokyklas ir vienā vargstančią Draugijos narę pinigais. Chicagoje išeinančiam biuletėniui parūpinti žinių pakviestas dr. V. Tercijonas, o dr. E. Mekienė tvarkys prenumeratos reikalus. Valdyba su dr. A. Starkumi priešakyje ir Rev. Komisija perrinkta antrajai kadencijai.

Vienybės namuose įvykęs bendradarbių susirinkimas praeitā šeštadienį. Sėdi iš kairės: P. Sutkevičienė iš Linthicum, Md., jos dukra Ramunė, poetas Juozas Mikuckis iš Baltimore, Md., Ieva Trečiokienė ir Kazanauškienė iš Newark, N. J. Poetui J. Mikuckiui, Vienybės ir jo draugų iniciatyva, balandžio 28 d. 6 val. vak. rengiamas pagerbimas. Pobūvis įvyks Vienybės namuose.

Petras P. Struogis, Vinco ir Onos sūnus, gyv. 100-09 87th Ave., Richmond Hill, mirė vasario 27 d. ir kovo 2 d. palaidotas Pinelawn National Cemetery po pamaldų Angelų Karalienės par. bažnyčioje, liūdinčius paliko tėvus, žmonā Gertrudā ir dukteris Sondra Ponsieck ir Roberta Pollt su keturiems anūkais. Taip pat jo liūdi seserys Birutė Sesnan ir Helen Yankus ir brolis Vincas. Vėlionis buvo I Pas. karo veteranas. Vėlionio tėvelis Vincas šiuo metu jau eina 92-sius metus ir uoliai skaito Vienybę.

J. Šiaučiuėnas, Vienybės bendradarbis, gyv. Catskill kalnuose, Ellenville, N. Y. lūžo koją ir dėl tos priežasties negalėjo dalyvauti bendradarbių suvažiavime praeitā šeštadienį. Savo laiške leidėjams J. Šiaučiuėnas linki ištėrmės ir pasisekimo.

M. Zolpienė, ilgametė Vienybės skaitytoja ir rėmėja iš Chicago, savaitei laiko atvyko pas brolienę, gyv. Jamaica, L. I. M. Zolpienė dalyvavo Vienybės metiniame koncerte ir Juozo Tysliavos akademijoje.

E. Šulaitis iš Chicago, negalėdamas dalyvauti Vienybės bendradarbių suvažiavime, tarp kitko, mums rašo: "...linkiu, kad šie įvykiai praeitų su pasisekimu ir kad bendradarbių susirinkimas prisidėtų prie tolimesnio Vienybės turinio tobulinimo. Iš savo pusės norėčiau pasiūlyti, kad Chicagoje galėtų įvykti vietos ir apylinkėjų Vienybės esančių ar būsimų bendradarbių pasitarimas.

W. M. Chase, Vienybės bendradarbis Hartford, savo atostogas neseniai praleido Floridoje.

Prof. Kazį Kepalq, 70 metų amžiaus sukakties proga pagerbs KARYS. Rengia vakarienę, kuri įvyks kovo 31 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Atletų Klube Brooklyne. Visi prof. K. Kepalo bičiuliai kviečiami dalyvauti, pranešiami iki kovo 27 d. Kariui, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

SLA Pildomosios Tarybos rinkimai tik kovo mėnesį

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje kas antri metai renka savo vykdomąjį organā - Pildomąją Tarybā. Tie rinkimai įvyks šiais 1962 m. Organizacijos 50 Seimo nutarimu, rinkimai turi būti atlikti per vienā mėnesį ir juo Konstitucijoje yra minimas kovo mėnuo.

Todėl, vadovaujantis minėtu Seimo nutarimu ir organizacijos nuostatais, kiekviena SLA kuopa yra prašoma pačiai kuopai patogiausią dieną, pradėdant kovo 1 d., ir baigiant kovo 31 d., sukviesti narių susirinkimā rinkimams atlikti. Balsavimai daryti prieš kovo arba vėliau - kovo 31 d. nebus užskaitomi. Nariai ir kuopos yra prašomos šį pranešimą priimti dėmesin ir juo vadovautis, atliekant Pildomosios Tarybos rinkimus.
B. PIVARONIENĖ
SLA Sekretorė

Vienybės metinio koncerto ir Juozo Tysliavos akademijos programos dalyviai su svečiais scenos užkulisėje. Iš k. i d.: pianistas A. Mrozinskas, Elena Kulber-Kulbokienė, Algirdas Brazis - baritonas, I. Dilienė, solistė Lionė Jodytė, Vladas Dilis, Ieva Trečiokienė, solistė Janina Liustikaitė iš Toronto, Kanados.
J. N. Tysliavos nuotrauka